

MAGYAR LAJDA

3 lei

Taxa postală plătită
aprobării Dir. Gen.

T. „Dunaposta”

BUDAPEST
Postafiók 151.

Főszerkesztő
és a szerkesztésért felelős:
dr Paál Árpád

KERESZTÉNY POLITIKAI NAPILAP
VI. évfolyam, 222 (1664) szám * Szombat, 1937 október 30

Főmunkatárs:
dr Gyáriás Elemér

A semlegességi bizottság ismét nyugodt

A szovjet jegyzéket küldött, hogy többé nem vesz részt
a spanyol ellenőrzés költségeiben

A valenciai kormány átköltözik Barce'onába

Londonból jelentik: A semlegességi bizottság péntek délelőttre kitűzött ülését délután 3 órára halasztották. Ezen az ülésen Eden helyett már Plymouth lord elnököl, miután a keddi ülésen elért haladás azt a reményt igazolja, hogy a bizottság munkája ismét a rendes mederbe tér vissza és eddigi elnöke vezet

tésével folytathatja tanácskozásait.

A Szovjet képviselője jegyzéket küldött a benemavatkozási bizottsághoz, közölve, hogy a Szovjet nem kíván többé hozzájárulni a benemavatkozási bizottság és a spanyol ellenőrzés költségeihez.

Nagy külpolitikai vita az angol alsóházban Lloyd George a német ágyúktól félti a Gibraltár-szorost

Londonból jelentik: A trónbeszéd felett megindult alsóházi vitában csütörtökön főleg külpolitikai kérdések kerültek szóba. Lloyd George is felszólalt és élesen támadta a kormányt, azért, mert a trónbeszéd nem tett említést a Népszövetségről. A benemavatkozási politikáról azt mondta, hogy ennek a politikának egész története sok tekintetben szégyenletes. Ha a benemavatkozási politikának — ugymond — az lenne a célja, hogy megakadályozza a külföldi hatalmak beavatkozását a spanyol polgárháborúba, akkor senki sem tagadhatja többé, hogy ez a benemavatkozási politika kudarcba fullt. A semlegességi bizottság a legaljasabb csalás, amelyet valaha nagy nemzetek gyenge népekkel szemben elkövettek. A benemavatkozás csak Franconak kedvez és nagyon súlyos helyzetbe hozhatja Franciaországot és Angliát a legközelebbi háborúban. Spanyolország döntő fontosságú hástya az angol és francia birodalomra nézve és szige-

tei már jóformán német és olasz kézben vannak. A Gibraltári szoros mindkét oldalán német nagy ágyuk állanak, amelyek megakadályozhatják a hajók átvonulását.

Ceyes tengernagy erre kijelentette, hogy ha az ellenség nehéz ágyukat is állít fel a szoros mindkét partján, ezzel még nem akadályozhatja meg az angol hajók átvonulását, ha az angolok a tenger urai maradnak. Az átvonuló hajókat füstfelhővel lehet az ágyuk előtt eltakarni. (E szavakra a kormánypartí sorokban hatalmas élienzés tört ki).

Lord Cranborne külügyi államtitkár tagadta azokat a vádakot, hogy az angol kormány cserbenhagyta volna a Népszövetséget. A spanyol kérdésben — ugymond — pillanatnyilag a Népszövetség semmiféle döntő lépést nem tehet, azonban a távolkeleti vizálynak a Népszövetségnek kell véget vetnie. A továbbiak során Cranborne hangzottatta, hogy a béke kilátásai az elmúlt héten megerősödtek.

Tengerparti zárlat a vörös Spanyolország ellen. — Huszonkétezer milicista tette le a fegyvert a gijoni fronton

Csütörtöktől kezdve Mallorca sziget fővárosa, Palma di Mallorca a spanyol nemzeti kormány kizárólagos haditengerészeti támaszpontja lett. Parancsnoka Francisco Moreno Fernandez altengernagy. A nemzeti hadsereg tengerészete az új támaszponttól intézi a vörös Spanyolország pontjai elleni tengeri ostromzást.

A harcetekről érkező jelentés szerint Gijon környékén csütörtök estig összesen 22 ezer köztársasági milicista tette le a fegyvert. Aragoniában az esőzések következtében több folyó kilépett medréből és nagy területeket elöntött. Az Ebro színvonala hat méterrel magasabb a rendesnél. Minthogy a folyó árszintje még mindig emelkedik, attól tartanak, hogy az áradás előnti Saragossa alacsonyabb városnegyedeit és közeli falvakat. Elérte az áradás az aragoniai arcvonalat is, úgyhogy a köztársaságiak kénytelenek voltak kiüríteni több hadállásukat.

Spanyol nemzeti körökben híre jár, hogy a francia kormány hat tengeralattjárót adott el a valenciai kormánynak. A tengeralattjárók jelenleg a bresti kikötőben vannak és a közeljövőben indulnak a Földközi tengerre.

Költözködik a valenciai vörös kormány

A valenciai kormány most már véglegesen elhatározta, hogy székhelyét Barcelonába helyezi át. Az erről szóló kormányrendelet a valenciai hivatalos lap szombati számában jelenik meg.

Időjárás

A bucurești időjárásutató intézet jelentése szerint a várható időjárás: Gyenge légáramlás, éjjel és délelőtt sokfelé köd, a hőmérséklet változatlan.

A moszkovita út

(S. I.) — A bolsevista mozgalom ma nálunk is nemzeti ruhát huz magára és előszere-ttel abban mutatkozik a nyilvánosság előtt: a sajtóban, négyüléseken és minden más nyilvános alkalomkor. Ez a magatartás sok jó-hiszemű magyar embert megtéveszt. Sokan vannak, akik ilyenek láttán nem tudják elkép-zelni, hogy a lendületes magyar jelszavak tá-voli, idegen nemzetközi érdekekkel függhet-nek össze. Olyan kérdés tehát ez, melyet érde-mes napirenden tartani.

Korosec-nek, a volt jugoszláv miniszter-elnöknek lapjában a laibachi Slovenec-ben fe-llettébb tanulságos közlemények láttak köze-lebbről napvilágot. Korosec tudvalevőleg ka-tolikus pap és ma is tagja a belgrádi kormá-ny-nak, közvetlen forrásból ismerheti tehát a kér-dést, melyről lapja ír. Irja pedig a Slovenec a következőket:

„Birtokában vagyunk már régebben olyan adatoknak, melyek szerint a Komintern a leg-főbb tényezője annak, hogy a jugoszláv népes-ség körében újabban annyira kiéleződtek a vallási ellentétek. Miközben Moszkva úgynökei a Szlovénföldön és Horvátországban a kato-likusokat a szerb ortodoxia ellen izgatják, tel-jesen a katolikus oldalra állanak és azt hírde-tik, hogy a katolicizmus történelmi feladata vezetni a harcot a bizantin pravoszláv reakció ellen, addig a szerb területeken épen ellen-közleg járnak el. Itt az orosz szovjetelek ágensei a következőket beszélik a szerb lakosságnak: a katolicizmust kiméltetlenül le kell küzdeni, mert a fasizmusnak az adja a szellemi hát-teret és a legfőbb támaszt, a pravoszlávság ellenben különösképpen szabadelvű és de-mokratikus.”

Ugyanezzel a sajtáságos, kétnyelvű politi-kával már előbb találkoztunk a nemzetiségi mozgalom területén. Erre újabb érdekes bizo-nyíték került most az európai nyilvánosság elé. A Komintern hivatalos lapja, a moszkvai *Kommunistisches International* egyik köze-lebbi száma behatóan foglalkozik az európai nemzetiségi kisebbségek ügyével, köztük a jugoszláviai helyzettel. Jugoszlávia ugyanis, amióta nyugati és északi szomszédaival bará-tságosabb viszonyt teremtett, a Komintern tá-madásainak különösképpen kiszemelt célpontja lett. Ebben a cikkben olyan sűrűn szerepelnek a nemzeti jelszavak és kiszólások, mint a finom kuglófban a mazsola szokott. Nem zavarja a cikk íróját az sem, hogy ugyanennek a Komin-ternek alapszabályai között a következő tétel szerepel: „A gyarmati és félgymarmati népek-nek, valamint a civilizáció kérdésében vissza-maradt területeknek nemzeti érzését fel kell használni a világforradalom útjának megnyí-tására...”

Az ellenmondás, azt hisszük, elég világos és elég határozott. Minden jel arra vall, hogy nemcsak a szlovének és horvátok, hanem az ardeali magyarság is azok közé a területek közé számít, melyeket Moszkva elmaradtak vél, nemzeti érzésüket tehát szívesen állítaná a bolsevista világforradalom ügyének szolgál-tatába.

Még élénkebb és riktóbb ez a furesza ellen-mondás, ha annak az irtó háborúnak adatait ismerjük, melyeket a szovjetelek éppen ma „a nemzetiségileg eltérő” párttagok és nem-párt-tagok ellen visz. E hadjáratnak állomásait emberi fejek jelzik: azoknak a fejei, kiket a

ban azért végeztek ki, mert a szovjetek nemzetiségi politikájukat népiük ügyét képviselni jogaikat valamennyire érvényesítik.

Ez nem újabb fordulat, hanem csak a régi politikának véres folytatása. Aki erről a nemzetiségi politikáról hű képet akar kapni, nem kell egyebet tennie, mint elolvasni Amende Ewaldnak, a nemzetiségi kongresszus tavaly elhunyt főtárgyalójának „az éhező Oroszország”-ról írt könyvét. Ebben a könyvben a megrázó és szörnyű adatok hosszú sora vonul fel annak a bizonyítására, hogy a szovjetek egész nemzetiségi otthonterületeket egyszerűen halálra éheztetnek, másokat viszont fegyveres erővel kiűritenek. A nemzetiségi kérdésnek ez valóban a legegyszerűbb módja. A kérdés csupán az, hogy mennyire egyeztethető össze „a humanizmusnak és demokráciának fenkölt eszméivel”, melyekre a szovjet-diplomaták újabban oly sűrűn hivatkoznak.

Oroszországban a kommunista társadalom abban a formájában, ahogyan azt lázas és betegesen nyugtalan emberi agyak kitermelték, véglegesen megbukott. Nem maradt belőle egyéb, mint a mai új és torz moszkovita hatalom, mely a maga céljait általános emberségi jelszavak takarója alatt igyekszik követni. Ez a hatalom ma már *önkéntes* lett, mely mindent alárendel a maga fennmaradásának. A régi jelszavak foszlányait pedig szétosztja az európai népek elégedetlenségeinek, hogy azokat zászlókul használják. Ezeket a nyugtalanságokat minden erővel támogatja szintén nem másért, mint ennek a bukott, tartalmatlanná vált, öncélú moszkovita hatalomnak erősítésére, — mások gyöngítésének útján.

Nincsen európai ország és nem is volt, hol ne lettek volna mindig nyugtalanságok és elégedetlenségek. A fejlődésnek természetes útja az, ha ezek az elégedetlenségek és jogos igények a maguk nemzeti keretében találják meg kiegyenlítésüket. Természetes ez azért, mert a belső fejlődés a legbiztosabb ellenőre az elégedetlenségek jogosságának. Az új torz moszkovita hatalom a fejlődésnek ezt az útját fel akarja borítani. Az elégedetlenségek mögé odaállítja a maga befolyását: nem azért, hogy azokat kielégítse, hanem zavarokat igyekszik okozni, a nyugtalanságokat forradalommal hevíteni, mert azt reméli, hogy ezek nyomán közvetlenül vagy közvetve erősödni fog és a

moszkovita hatalom mai kezelőinek biztonsága fokozódik. Ebből a támogatásból sem a nemzetiségeknek, sem a szociális nyomor áldozatainak haszna nincs és nem is lehet. A szovjetek belső élete naponta ezer példával mutatja, hogy milyen sors vár a nemzetiségekre a moszkovita rendszerű kényuralom alatt. Erről

a parancsuralomról csodálatosképpen feltűnően keveset írnak azok, kik oly hevesen elnevelnek a diktatúráknak.

Jó, ha erre a kérdésre éberem figyelünk. Nincs messze az idő, amikor ezek a jelszavak és ezek a törekvések közöttünk újra hallatni fognak magukról.

Japán előadás Amerikában a kínai háborúról

Saito washingtoni nagykövet rádióban kifejtette, hogy az ellenségeskedés befejezése attól függ, ha Kína lemond a kommunista szövetségről

Washingtonból jelentik: Saito washingtoni japán nagykövet csütörtökön rádióelőadást tartott arról, hogy milyen célok vezetnek Japánt a kínai háborúban. Kijelentette, hogy Japán hűn óhajtja, hogy az ellenségeskedés mielőbb véget érjen. Ennek azonban három előfeltétele

van. Ezek: 1. A nankingi kormány őszintén változtassa meg Japán iránti érzelmeit. 2. Végleg szüntessék be Kínában a japánellenes hangulatot. 3. A kínai központi kormány mondjon le a kommunistákkal való szövetségről.

A francia Marokkóban mind nagyobb arányú az arab nemzeti fölkelés

A tüntetések összefüggésben vannak a pánarab mozgalmakkal

Párizsból jelentik: Marokkóból egyre aggasztóbb hírek érkeznek. Az arab nemzeti pártok vezérének letartóztatásával nem csillapodtak a kedélyek. Csaknem egész Marokkóból véres zavargásokat jelentenek. Rabatban egy tüntető csoport hát rendőrt megsebesített késekkel. A rendőrök fegyvert használtak és négy tüntetőt agyonlőttek, huszat megsebesítettek. A tüntetők ezután újabb megerősítést kaptak és újra megtámadták a rendőröket. A rendőrség feltűzött szuronnal verte szét a tüntetőket. Az „Oeuvre” szerint Rabatban és Casablancában katonai erőket vontak össze. Egyes arab politikusoknál lefoglalt okmányok-

ból kiderült, hogy nem csupán marokkói mozgalmról van szó, hanem a marokkói események összefüggésben vannak a pánarab mozgalommal és palesztinai szálak is kapcsolódnak bele. A „Jour” értesülése szerint felhivatalos körökben úgy tudják, hogy a francia kormány nem türi, hogy a kilengések nagyobb méreteket öltsenek.

Oranból jelentik: Uzsdában csütörtökön ismét tüntetések voltak. A rendőrök szét akarták oszlatni a tüntető tömeget, mire a bennszülöttek kövekkel támadták a karhatalomra. A rendőrök fegyvert használtak. 30 bennszülött és egy rendőr megsebesült.

CSALÓDNI FÁJ

Írta: MARIÁSS IMRE

Irodalmi örökségül hagyom fiamnak és minden várható utódomnak: számolják meg, hogy a világirodalomban hányszor találtaik ez a szó: csalódás.

En magam nekikezdtém, de hamarosan rájöttem, hogy az az egy-kétszáz esztendő, az az arasznyi lét, amit megélnem és megérnem aligha lesz szerencsém, nem elegendő ennek a feladatnak elvégzésére. Örökségül hagyom tehát s majdan letekintek a csillagos égből késői utódok íróasztalára és leolvasom a számomra kitétt céduláról, bár nem bizonyos, hogy olyan nagy számot el tudok-e olvasni, mind amennyire ez felszökik.

Ez az aggodalom annyival is jogosabbnak látszik, mert úgy gondolom, hogy a csalódás — tudományos kifejezéssel élve — *képezi alapját* az egész világirodalomnak. Ha nem volna csalódás a világon, nem lenne például szerelmi líra. A csalódás a költő lelkében az a bizonyos finom fővényszemecske, ami körül a líra gyöngyszeme képződik.

Erthetetlen, hogy az emberek még ma sem találták ki ennek a fájdalmas betegségnek, a csalódásnak ellenszerét. Elvégre — ha nem csalódunk — a csalódás legalább olyan régi, mint az emberiség története, hiszen már Ádám és Éva is csalódtak — a kígyóban. Igaz, hogy példájukon okulva, azóta egy ember se hitt a kígyónak. Csalódások elkerülése céljából ott ütötték agyon, ahol találták.

Ez az ösztönszerű ősi mozdulat a mai kultúremberben is megvan: a legszívesebben agyonütnék azt, akiben csalódunk. Minthogy

ennek némi erkölcsi és jogi akadályai vannak, az emberek beoltották magukat a bizalmatlanság és óvatosság szérumával a csalódások ellen. Ez a szérum azonban körülbelül csak annyit ér, mint a betegségre a ráolvasás; ha magától nem múlik el, a ráolvasástól sohasem.

Mert hiszen, ha csodaszor lenne, akkor sohasem jutnánk abba a kínos helyzetbe, hogy csalódjunk. Akadnak elszánt emberek, akik a bizalmatlanság és óvatosság szérumát *ad absurdum*, a sötét pesszimizmusig viszik. Ezek azt mondják:

— Amíg be nem bizonyosodik, hogy valaki derék és becsületes, addig gazembernek tartom. Így nem érhet csalódás.

Ezek után úgy járnak, hogy amikor végre megbizonyosodtak valakinek kül- és belbecsében, az illető éppen azután sikkszát, akkor porfokodik össze a vicivel és akkor káromkodja le a csillagokat is az égről. Még véletlenül sem előbb, semhogy a pesszimista előtt a gazemberesség gyanuja alól végérvényesen tisztázza volna magát. Megvárta, amíg becsaphatja a pesszimistát.

Nem, a pesszimizmus itt nem segít, a bizalmatlanság és óvatosság is alig jöhet számításba: az ember védtelenül ki van szolgáltatva a csalódásnak. Ha bizonyosan tudnám, hogy senkise ver fejbe, határozottan kijelenteném, hogy az emberek azért csalódnak, mert *akarnak csalódn*.

En például a lelkemet beszélhettem ki a fiamnak, hogy ne érjen a tüzes kályhához, mert megégeti magát. Addig, amíg meg nem sütötte az ujjá hegyét, nem hitt nekem. Apja fia. Nekem is hiába mondták, hogy addig jár a korsó a kútra, amíg el nem törlik. Amíg el,

nem törtem a lábamat a lépcsőházi korláton való lecsúszás következtében, addig nem hallgattam az okos szóra. Akkor azután elhittem, hogy igaza volt ennek a közmondásnak is, de igazság rejlik ama másikban is, amely így hangzik:

Ha jó dolga van a számarának, elmegy a jégre táncolni.

Emlékszem, mennyit bosszankodtam az ilyesfajta intéseken és tanácsokon:

— Te, vigyázz, ez csak számításból barátokozik veled. Te, vigyázz, ez a kislány csak hitteget, annak már van udvarlója és te csak arra vagy jó, hogy ugrassa veled a másikat. Te, vigyázz...

Nem is bosszús, dühös voltam már ezekre a *tevigyázzakra*. Elvégre nekem is van szerem és fülem, én látom és nem ők barátom szemében a hűség tükröződését, a szöke szépség hangjában kicsi szívének meleg dobogását és mégis ők akarnak *mindent jobban tudni*. Pedig én sem estem a fejlemlyágra.

Hát fejre nem, de hasra aztán sokszor a csalódások miatt. És hogy tud egy ilyen csalódásnak nevezett valami fájni! Először olyan durván üti fejbe az embert, mint a háztetőről ráncosó téglá, azután finoman rág, mint a sző. Ez a rosszabbik része a dolognak. Tiszta szerencse, ha közbe egy újabb téglá esik a fejünkre, mert annak a fájdalomtól legalább nem érezzük ezt.

Ezek után pedig őszinte szívvel kijelenthetem, hogy miattam fűtyörészhetik a suszterinasok, akár a kanárimadarak, hogy *Csalódni fáj*...

Nekem már nem fáj.

Pedig nincs varázsszerem ellene. Először

Kimélyült Ausztria és Lengyelország barátsága

Vasárnap jelentik Schmidt Guidó dr. osztrák külügyi államtitkár hazautazott Lengyelországból. Elutazása előtt kijelentette, hogy lengyelországi megbeszélései minden várakozást felülmúltak. Beck külügyminiszterrel és a lengyel kormány több tagjával folytatott tárgyalásai igen eredményesek voltak és az új osztrák lengyel kulturális egyezmény további hatásait bizalommal várja.

NEM HIANYOZHAT EGY HAZTARTASBÓL SEM

ARAGAZ

A katolikus magyar hívők küldöttsége a pápai nuncius előtt

Megbeszélésre került a bucaresti egyházközség behatóbb lelki gondozása. — A Szentlélek követe nagy méltánnyal szólott a romániai magyar katolikusok buzgó hitéletéről

Bucuresti. Saját tud. Bucuresti katolikus magyarságának képviselőjében küldöttség tisztelt a napokban Cassulo András pápai nuncius előtt. A küldöttség tagjai voltak Blaskó Pál mérnök, a katolikus férfiliga elnöke, Tassaly János dr. orvos, Lendvay Sándor dr. ügyvéd, Sándory Mihály dr. ügyvéd és Jávor Péla újságíró.

Az új nunciussal ezuttal első ízben léptek érintkezésbe a bucaresti katolikus magyarok. Különös alkalmat adott a kapcsolat felvételére a katolikus magyar egyházközség visszaállításának terve, aminek keresztülvételéhez a Szentatya követének erkölcsi támogatását óhajtották kieszközölni. miután egy előző küldöttség közbenjárásával Cisar érsek jóindulatú hozzájárulását már megnyerték.

jellegű s a bucaresti rendházat is háromnyelvű, román, német és magyar jezsuita atyák otthonának és működési központjának tervezik a magyar katolikusokat ez a megoldás nem eléghető ki. A küldöttség tagjai kifejezést adtak ennek a felfogásnak és kérték a nunciust, ha szívesen oda, hogy a brailai ingatlan vételárát a magyar rendeltetésnek megfelelően a létesítendő magyar egyházközség gazdasági alapja megszervezésére, illetve a Szent Ilona-templom mellett felállítandó magyar plébánia felépítésére fordítsák.

A nuncius azzal igyekezett megnyugtatni a küldöttséget, hogy a jezsuiták a magyar igényeknek megfelelően fognak működni.

A tavaszi körút emlékei

A további beszélgetések során Cassulo nuncius nagy méltánnyal emlékezett meg a romániai magyar katolikusok vallásosságáról s egyházukhoz és egyházi intézményeikhez való hűségéről és áldozatos ragaszkodásukról, aminek számos jelét volt alkalma tapasztalni ardeáli utazása alkalmával. Különösen Oradeán szerzett jó benyomásokat az ottani magyar katolikusok ezreiről, a gyönyörű székesegyházról és általában a magyar katolikus intézményekről s külön kiemelve visszaemlékezéseiben Fiedler püspök személyét és főpásztori kvalitásait. (Ezzel kapcsolatban meg kell említenünk, hogy a nuncius urnak az ardeáli utazás során nem volt kellő alkalma összes magyarlakta vidékek és egyházközségek meglátogatására, mert ugyanakkor az albaiui román katolikus püspök betegen feküdt és nem vehetett részt a teljes egyházmegye bemutatásában. Ez az egyházmegye s abban különösen a székelylakta vidékek népe még hívői buzgalommal és szeretettel várja a nuncius úr látogatását. Szerkesztőség.)

A bucaresti kat. férfiliga elnöke még felhívta a nuncius figyelmét, hogy a küldöttség egyik tagja, az Oradeán megjelenő *Magyar Lapok* című katolikus lap bucaresti szerkesztője. Erre a Szentatya követének arca felderült és élénken mondotta:

— Ismerem a *Magyar Lapok*-at. Voltam ott... Szép, nagy intézmény ez. Micsoda hatalmas nyomdája van!... Akkortájt, tudom, kellemetlenségei voltak valami betöltés miatt, de hálistennek elsímulnak a bajok... Remélem, hogy a jövőben akadály nélkül folytathatja tevékenységét nagy hivatásának betöltésére...

A bucaresti magyar katolikusok küldöttsége azzal az érzéssel távozott a nunciaturáról, hogy a pápa követében megértő, igaz támogatójuk és szószólójuk van, aki a katolikus egyház nagy érdekeinek a védelme közben nem hagyja figyelmen kívül a magyar katolikusok különleges szempontjait. (J. B.)

Dr Tassaly János beszél a bucaresti egyházközség kivánalmairól

A nuncius a pápai követség palotájának pompás fogadótermében fogadta a magyar küldöttséget, amelynek szónoka, Tassaly János dr. orvos francianyelvű beszédben üdvözölte a nunciust. Aztán előadta, hogy a fővárosi katolikus magyarsága kifejezetten magyar egyházközség és plébánia felállítását óhajítja a Cuza Voda-utcai Szent Ilona-templom mellett, ahol a bucaresti magyarok otthon érezhessék magukat és ahol a lelki életnek magyar nyelven való vezetésével mellett gondoskodás legyen a bucaresti magyar katolikusok közművelődési érdekeinek a kielégítéséről is, valamint jótehetségi feladataik megoldásáról.

A pápai nuncius közvetlen beszélgetésbe mélyedt a küldöttség tagjaival és hosszasan tárgyalt velük a kérdésről. Természetesen tu-

domása volt arról, hogy a Szent Ilona-templomot a jezsuitáknak adják át és hogy az átadás feltételei szerint a rend tagjai első sorban a magyar hívek lelki gondozását fogják ellátni. A küldöttség erre részletesebben kifejtette, hogy a magyar katolikus vezetők kizárólag a magyar hívek magyar nyelven történő pásztorálása iránt érdeklődnek s annak kellő szervezkedéssel való fejlesztését annál is inkább szükségesnek látják, mert a bucaresti katolikusok túlnyomó része magyar, ami azonban a főváros jelenlegi katolikus lelki gondozásában megfelelően nem jut kifejezésre.

A nuncius megígérte erkölcsi támogatását ebben az irányban.

A brailai katolikus ház ügye

A küldöttség azután szóváltotta a brailai katolikus ház ügyét, ami mostanában sokat foglalkoztatja az illetékes tényezőket. Ez az ingatlan ugyanis köztudomásúlag magyar rendeltetéssel, magyar pénzből létesült és jogilag megtámadhatatlan volt, mert az okirálysámbeli katolikus magyar iskolák egykori felügyelőjének, a múlt év végén elhunyt Kucka prelátusnak a nevében állott. Kucka prelátus, aki haláláig őszinte és erélyes támogatója volt a magyar érdekeknek, az érsekségre hagyományozta a brailai házat, amelynek magyar rendeltetése azonban ezután is nyilvánvaló. Az érsekség most eladta az értékes ingatlant, közel egymillió leiert az ottani görög katolikus egyháznak s a vételárát a jezsuitáknak szándékozik átengedni, hogy azok annak segítségével felépíthessék rendházukat a gondozásukra bízott Szent Ilona-templom mellett. Minthogy azonban a romániai jezsuita rend ma már nem magyar

is megszoktam, másodszor egy picurkát bizalmatlan és óvatos is vagyok, — csak úgy szokásból — harmadszor mindig számolok a csalódás lehetőségével. Ez olyan biztos, mint ahogy a reggelből este lesz. Az évszaktól függ, hogy milyen nagy távolság választja el őket egymástól.

Mindez azonban mégsem lenne elég. Ennél többet jelent gyengeségeimnek fel- és beismerése s még többet a megnyugvás abban, hogy nem teremtettem különben. Hiszeket, és ostoba maradtam, míg mások ravaszabbak, ügyesebbek és okosabbak.

A legfőbb szérum azonban számomra a csalódások okozta fájdalmak ellen annak a megállapítása, hogy nem mások csaptak be engem, hanem mindannyiszor én csalódtam magamban. En láttam másokat a kellenél jobbaknak vagy rosszabbaknak, szelidebbeknek és becsületesebbeknek, barátságosabbaknak és őszintebbeknek. Nem ők tehetnek arról, hogy nem tudtak megfelelni annak a portrének, amit én rajzoltam róluk.

Erre viszont azt mondhatná valaki ajkbiggyesztve:

— Ugyan-ugyan, kérem. Hát amikor azok a bizonyosok mutatták magukat másoknak, mint amilyenek voltak?

Erre az ellenvetésre mély tisztelettel legyen szabad megjegyeznem, hogy a jelzett hölgyeknek és uraknak a viselkedése más lapra tartozik. Az ő magatartásuk ugyanis a megtévesztés kritériumát meríti ki.

Amit ők műveltek az — család.

A család az, amit — mi művelünk magunkkal.

Végrehajtóbizottsági ülést tart november 1-én a liberális párt

Előzőleg Dinu Bratianu pártelnök királyi kihallgatásra megy

Bucuresti. Saját tud. Tatarescu tegnap Ancarából hosszas telefonbeszélgetést folytatott Inculet-vel, közölve vele ancarai benyomásait a török államférfiakkal folytatott tárgyalásairól. Tatarescu november 1-én tér vissza és még aznap délután beszédet mond a párt központi végrehajtóbizottsági ülésén.

Ezt a beszédet, melyben Tatarescu a liberális párt négyéves kormányzásának eredményét fog-

lalja össze, kinyomatják és elterjesztik a nép között. A végrehajtóbizottsági ülésen egyébként még csak Dinu Bratianu fog felszólalni, aki ezuttal már beszámolhat királyi kihallgatásának eredményéről is.

Dinu Bratianu tegnap ugyanis Sinaian kihallgatáson jelentkezett a királynál, a pártvezérek audienciái során.

Brémai kikötő, október hó.

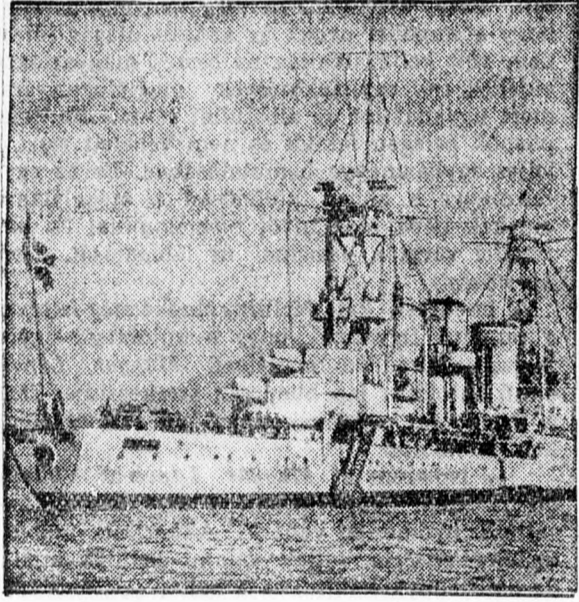
A levegő tele füsttel, szirénák búgnak, emberek kavarnak, szédületes a forgalom, a világ minden részéből érkező áruk és hajók, a hatalmas „Európa”, a „Bremen” és gőzösök, halászbárkák, mindez színes, kavargó forgatagban, a sűrű köveken társzekerék zörögnek, teherautók dübörögnek, villamos csengel, a dockok, a raktárak, a csikorgó daruk szemetfárasztó sokasága... ez Európa legnagyobb kikötője Brementhaven...

Egy romantikus csapszékben

A regényekben olvasottak után egészen más elképzelésem volt egy ilyen parti kocsmáról, sokkal sötétebbnek, elhagyottabbnak és füstösebbnek hittem, úgy gondoltam, a menyegzőről egy szál dróton lelógó lámpa pirog, az asztaloknál cserzettarcú, vörösszakállú matrózok isszák a rumot és egyéb dolguk sincsen, minthogy minden kis sértésre, esete-patéra egymásba szúrják a csizmaszárbá dugott hosszú tengerészkést.

Hát alaposan csalódtam.

Az árva lámpa helyett nyolc-tíz villanygöngyöntja a fényt, a falak fehér csempével vannak kirakva, a rozoga asztalok helyett erős tögyfa-

bütorok, a lócák helyett kényelmes székek, az öreg kocsmáros pedig egyáltalán nem kell ijesztő benyomást, simára fésült hajával nyugodtan valamelyik automata buffetbe képzelhetném. Persze azért van különbség, mert négyöt nyelven kifogástalanul beszélt, egy csomóhoz pedig alaposan ért és egész modern, üzleti szellemmel vezeti a vendéglőt. A matrózok pedig, nos, ahogy körülnéztem, egyetlen egynek sem volt szakálla és nem is rumot ittak, hanem bort, vagy sört, vagyest. És beszélgettek nyugodtan a világ legtermészetesebb hangján arról, hogy egy-két héttel előbb Newyorkban voltak, vagy a Szigeteken, London...? Az már csak kis hétfégi kirándulás...

A régi romantikának vége.

De nem baj, legalább is a vendéglős nem sajnálja, mert ahogy beszélgetek vele, nagyon meg van elégedve a mai élettel.

— Nagyszerűen megy, — mondja és mosolyog, — most megint egy-két éve alaposan feljendült az üzlet... Régen?... Űres volt minden, legfeljebb ha egy-két matróz betévedt, kártyáztak, duhajkodtak és legtöbbször bizony nem fizettek... Ma már új világ van... A há-

Hajók hazája

Matrózcsapszék a regényekben és a valóságban. — Látogatás a hajók múzeumában: az ókori római gályahajók, óriási vitacélások és a legelső gőzhajók között

borútáni nehéz időket kihevertük, az új flottánk igazán elsőrangú, de nemcsak tengerentútra nagy a forgalom, de számtalan kirándulóhajó is indul a közeli kirándulóhelyekre... Helgoland, Norderney, Wagerooge, ezek a legkeresettebbek... Így élünk uram és higyje el, senki sem sirja vissza a régi, romantikus időket...

A kikötőtől a városhoz

A kis monitor ügyesen kerülgetve a nagyobb hajókat, gyorsan rohan felfelé a folyón, jobbra-balra hatalmas raktárak szögletes beton-tömbjei maradnak el, mindenütt élet, mozgás, munka. Igen. Itt lüktet, zihál az élet és csak itt tudja elképzelni az ember, hogy micsoda árumennyiség fordulhat meg évenként egy ilyen kikötővárosban.

A számadatok, amelyeket kérdésemre adtak, szinte megdöbbentőek. Kétfélmillió bál gyapot, egymillió tonna ládaáru, szárított hal több mint nyolcszáz ezer tonna...

És hajók mindenütt, jobbról és balról. Az egyiket javítják, a másikat festik, hatalmas daruk emelgetik ki és be a ládák tömegét, derékig meztelenre vetkőzött emberek cipelnék a hátukon megszámlálhatatlan mennyiségű zsákokot és így megy ez egész nap, sőt még éjjel is, amikor villanyreflektorokkal világítják meg az akkor is mozgalmas kikötőt.

Megyünk fel a folyón, a Weseren, amelynek vizén szürkés és sárgás olajfoltok úsznak, bizony nem valami szép látvány, de mégis megnyugtató, hiszen mindez a munkának, az életnek a jele.

A Weser a németek legkedvesebb folyója.

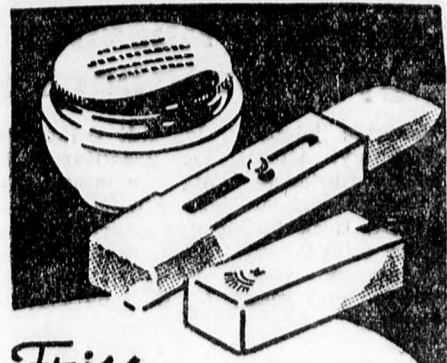
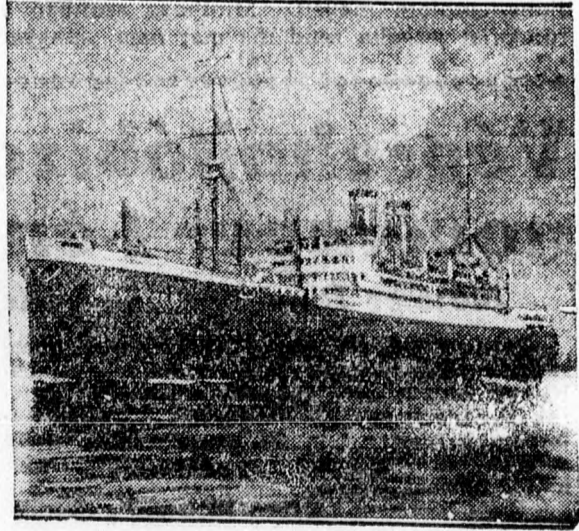
Ezt is csodálkozva hallottam, hiszen a közutadatban mindig a Rajnát emlegettük. De az-

A hajók múzeumában

Lüderitz téglából épült hatalmas emlékével szemben, amely egy elefántot ábrázol, — ez a Lüderitz alapította az első német gyarmatot Délnyugat-Afrikában, — van a városi múzeum, amelynek legérdekesebb osztálya kétségtelenül a „Hajók csarnoka”.

Az ősember egyszerű, égetett csónakjától kezdve a wikingek gályáján át a szélről dagasztott vitorlás hajóig, megtaláltunk itt mindent. Hét hatalmas terem rendezték be, minden csupa hajós-, tengerész- és halászeszközökkel van megtöltve.

Vezetőm, Kurt Schleidel dr kiváló műtörténész, a Stadtmuseum tisztviselője mutatja

Friss, fiatalos külső

Minden nő — úgy foglalkozása közben, mint a társaságban — tudja értékelni a friss, egészséges arcszínt. Milyen könnyen fiatalíthatja és szépítheti meg

KHASANA

ajakrúzzsal és arcpirosítóval színt és arcszínt. Khasana ajakrúzzsok ó színárnyalatban, minden szépségtípus számára az ideális árnyalat. KHASANA - arcpirosító vékony rétegben az arca alkalmazva, minden sápadt arcnak azonnal rózsás, friss színárnyalatot kölcsönöz. Egyszeri használat naponta elegendő. K88 - 4 - 6 - 48001

után megmagyarázták, hogy igaz, a Rajna sokkal nagyobb, de igazi német folyó mégis csak a Weser, mert ez itt ered az országban és itt is éri el a tengert.

meg az érdekesebbnél-érdekesebb hajómodelleket.

— Ez egy ókori, római hajó, — mondja szíves magyarázattal, — naves triemis, egy háromvezős gálya, amelyet rabszolgák hajtottak. Ilyeneken jutottak fel az első földrajztudósok Thule földjeig, amint ezt Pliniusból tudjuk. En úgy gondolom, ez a sokat emlegetett Thule nem lehet más, mint a mi Helgolandunk...

— Itt már a Hansa hajókat láthatjuk, — magyaráz tovább. — 1600 körül már ilyen nagyszerű vitorlással járták a tengereket, később azután főleg a Kelet-Indiai Társaság kezébe került a tengerentúli kereskedelmi hajózás... Ez itten, — mosolyogva mutat rá egy érdekes, hatalmas kerékű, esetlentörzsű hajómodellre, — az első gőzhajó, amely a mi Weserünkön közlekedett, úgy jó százévvvel ezelőtt...

Nem lehet meghatódottság nélkül nézni ezeket a régi hajókat és ha összehasonlítva a modern, hatalmas tengerjáró kolosszusokkal, talán el is mosolyodunk, de végeredményben mégis csak ezek voltak a mai óceánjárók, az „Európa”, a „Bremen” és a többi óriási hajók ősei... P. P.

Olvassátok és terjesszétek a Magyar Lapok-at!

Hátat fordítanak Moszkvának az egykori politikai barátok

A francia radikális szocialisták sajtófőnökének véleménye a szovjetbarátságról

Párizs, október hó.

Ankarából a török külpolitika új irányváltásáról érkeznek jelentések. *Izmet* pasát, *Kemál Atatürk* gyermekkori barátját és bizalmi emberét, aki miniszterelnöki minőségben tizenöt esztendőn keresztül a szovjettel való megbarátkozás és együttműködés politikáját képviselte, tisztségétől, — amint tudjuk — legutóbb felmentették. A hivatalos közlemények *Izmet* pasa felmentéséről. — aki időközben *Izmet Inonu*-ra törökösítette nevét — nem közölnek részleteket, mindazonáltal azok részere, akik a külpolitikai események híreinek állandó szemmel tartására nagyobb gondot fordítanak, ez a bekövetkező kormányválság nem okozott meglepetést.

Sőt! ... ez határozatlan várható volt.

Izmet pasa kezdettől fogva a szovjettel való barátkozásnak és együttműködésnek volt a híve. Igaz ugyan, hogy Törökország ezt a barátságot nagyon furcsán értelmezte. *Pierre Laval*nak annakidején, amikor *Herriot* után a szovjet-francia szövetség megállapodásának kész szövegét örökölte és *Litvinov*nak amiatt panaszkodott, hogy a szovjet-propaganda Franciaországnak már eddig is sok kellemetlenséget okozott, *Litvinov* csak annyit mondott:

— Ha a kommunisták kellemetlenkednek, tegyen úgy velük, mint Törökország: akasztassa fel őket!

Mindez azért nem zárta ki, hogy *Izmet* pasa 1919 óta a szovjetben találta meg a magárahagyott Törökország legmegértőbb patrónusát. Akkoriban persze, a nemzetközi politika sakkjátszmájában a szovjet is teljesen el volt még szigetelve és örömmel hízelkedett mindenkinek aki vele szóbaállott. Attól az időtől kezdve azonban, amikor a szovjet is teljesen el volt még szigetelve és örömmel hízelkedett mindenkinek aki vele szóbaállott. Attól az időtől kezdve azonban, amikor a szovjet is teljesen el volt még szigetelve és örömmel hízelkedett mindenkinek aki vele szóbaállott. Attól az időtől kezdve azonban, amikor a szovjet is teljesen el volt még szigetelve és örömmel hízelkedett mindenkinek aki vele szóbaállott.

Akik ezt a kis hírt a lapokból kiollózták és a „Törökország” feliratú dossierjükbe a többi

közé beiktatták, azok nemsokára még az alábbi híreket is besorozhatták ebbe a gyűjteménybe:

1. Rüstü Arras ötnapi moszkvai tartózkodás után Odesszán keresztül visszatért Istanbulba.

2. Ez öt nap alatt *Sztalinnal* nem találkozott.

3. Moszkvából való elutazásának napján a sajtó részére semmitmondó nyilatkozatokra szorítkozott.

4. Augusztusban már arról a kis „*incedensről*” olvashattunk, hogy a spanyol vörösök megsegítésére útbaindított szovjet tengeralattjáróknak a Dardanellákon való keresztülhaladásához hozzájárulását Törökország megtagadta.

5. Az „*Zvestia*” és a „*Pravda*” szokatlanul erős hangon támadták a török kormányt.

6. Az istanbuli „*République*” ezeket a tá-

Akiknek nem kell a szovjetbarátság

A szovjettel való minden barátkozást elhárított magától Magyarország, Jugoszlávia, Olaszország, Németország, Japán, Portugália. Romániában a szovjet három ízben is megkísérelte szerencsésjét. Először 1918-ban, másodszor 1920-ban, harmadszor 1932-ben. Mindhárom esetben vereséget volt kénytelen elkönyvelni... *Titulescunak* pedig, aki a szovjettel való barátkozás politikáját képviselte, le kellett mondania.

Lettország két évig tartó nehéz küzdelmek során 1920-ban szabadította fel magát a szovjetiga alól.

Bulgáriát 1923-ban vette „pártfogásába” a szovjet és három tartományban már ki is kiáltották a szovjettiktatúrát. Ez az izgatás a szófiai katedrális felrobbantásával végződött, amely százötven emberéletet követelt. *Czankov* nemzeti kormánya véres harcokban számolt le a szovjetbefolyással.

Esztorországban — 1920-ban nemzeti függetlenségét visszanyerve — négy esztendőn keresztül egészen 1924-ig meglehetősen nyugodt parlamentáris időszak volt. A parlament száz tagja között ugyan négy kommunista is helyet kapott, azonban sem ezeknek, sem a szovjetnek nem volt semmiféle befolyásuk. 1924-ben a szovjet szászámra indította útba agitátorait az eszt munkásság „megdolgozására” és abban a hitben, hogy ez már tökéletesen sikerült is, december 1-én végrehajtották az államcsíny, amely kudarcot vallott. Az eszt munkásság

madásokat még nyersebb hangnemből verte vissza.

7. A genfi tanácskozások megkezdése előtt a madridi vörös kormány képviselőivel szemben Törökország kiküldöttje is jelöltette magát az ülészak elnöki tisztségére.

8. A szovjet a madridi vörösök jelöltségét támogatta.

Kemál Atatürk *Izmet* pasa elmozdításával pontolt tett a török-szovjet barátságra.

ugyanis nem elégedett meg azzal, hogy gondolkodás nélkül elhiggyen mindent, amit a szovjet agitátorok mesélnek, hanem Oroszországba indult munkát keresni. *Kiábrándult*an visszatérkezve a december elsei puccs alkalmával, a kormány és a nemzetiek oldalára állott és a puccs két óra leforgása alatt teljesen le volt verve. A felbujtókat kivégezték és azóta a kommunistákat bebörtönzik.

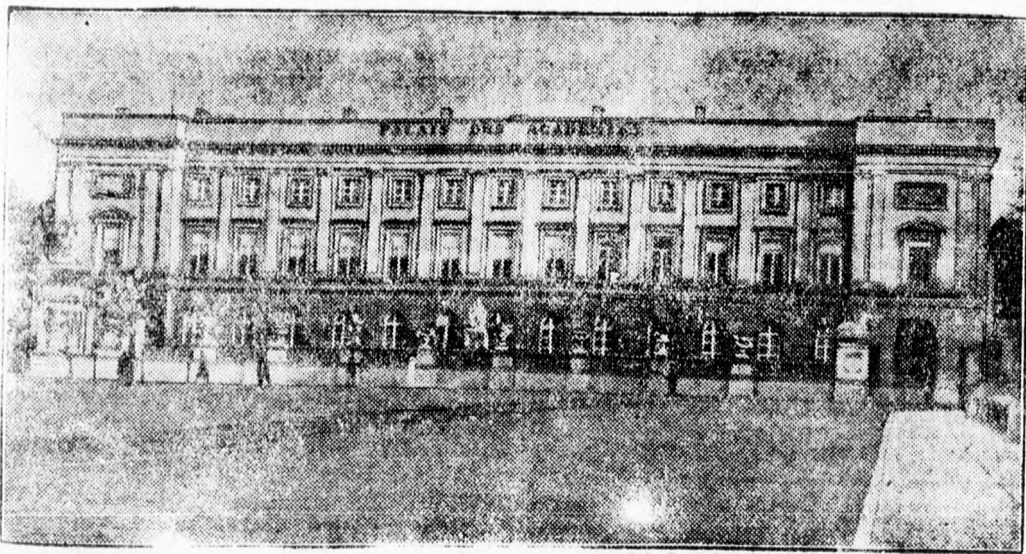
Albániában 1924-ben *Van Noli* kormánya nyíltan kommunistának vallotta magát, de alig néhány hónapos uralom után a nemzeti ellenállás helyéről elsöpörte. Azóta mindennemű kommunista ténykedés a bíróság elé kerül, a legutóbbi törvények pedig még olyan csoportok alakulását is megtiltják, amelyek külföldről kapnak anyagi támogatást és utasítást.

Finnország ugyancsak energikus és hatásos törvényekkel védekezik a szovjetagitáció ellen. Annakidején, amikor a bolsevik kormány jutott Oroszországban uralomra, a finneknek teljes függetlenséget helyezett kiállításba. A valóságban azonban az állandó anarchia fenntartását provokálta. A nemzeti ellentállást itt *Svinhufvud* miniszterelnök, a későbbi köztársasági elnök szervezte meg és csakhamar sikerült is erős kézzel a rendet helyreállítani. A szovjet erre a vörösgárdát Finnország ellen küldte, de a teljes anarchiába szállt vörös hadsereg vereséget szenvedett a finnek ellen. A szovjet urai erre a fegyveres támadás helyett a lelkek megtámadását vették célba és tulajdonképpen Finnország volt az az ország, ahol a moszkvai bolsevik akadémián tanított forradalmosok eljárását a gyakorlatban kipróbálták. Finnországot kísérleti laboratóriumul tekintették az eredménye volt az 1929-i ügy.

„*Lapua-mozgalom*”, amelyben a parasztság és földművesek a kommunistáellenes hadjáratra szervezkedtek. 1930—31-ben a képviselőház elfogadta azt a javaslatot, amelyet azóta az „*anti-szovjet állam alkotmánymodelljének*” tekintenek. 1930 június 30-án a finn kormány az alábbi kijelentéssel tette le ezt a törvényjavaslatot a képviselőház asztalára:

„A kommunizmus a parlamentáris rendszerről való letérést követeli és a közhatalmat egy vagy néhány személy kezébe kívánja egyenlíteni. A finnek demokratikus tradíciói kizárják azt, hogy mi ezt a felfogást elfogadhassuk”. Ez az 1930 november 11-én megszavazott és 18-án szentesített törvény felhatalmazza az államfőt, hogy a kommunista eszme terjesztésének megakadályozása érdekében olyan rendelkezéseket és utasításokat adhasson ki, amelyet erre a célra helyesnek és jóknak talál.

Litvániában még 1926-ban megbuktatták az egyik kommunista tendenciájú kormányt és

A brüsszeli akadémia palotája, ahol a bilencshatlemi konferencia üléseit tartják

ezóta minden kommunista cselekedet államellenesnek tekintendő és börtönnel büntetendő.

Görögországban Metaxas miniszterelnök mint a kommunizmus legelkeseredettebb ellen-sége ismeretes. A kommunisták az évek hosszú során át a különböző kormányokat a leg-lehetősebb helyzetek elé állították... és ezt ez év júliusában Metaxas ellenében is megkísérelték. A görög parlamentben mindössze tizenhárom kommunista kapott helyet, ez a kis csoport azonban tetszése szerint hajította a főbbéget hol az egyik, hol a másik oldal felé, lévén úgy az egyik, mint a másik oldalon pontosan 170 képviselő. Metaxas tehát elhatározta, hogy a képviselőházat feloszlatja és ezt rendkívüli ügyességgel és rátermettséggel a forradalmárok tiltakozása dacára sikeresen keresztül is hajította. A forradalmárokat száműzték a szigetekre. Azóta a kommunista agitációt Görögországban a törvény tiltja.

Lengyelország, amilyen nehéz és véres harcok árán szerezte vissza szabadságát a szovjettől, annyira féltékenyen őrökdi felette. Lengyelországban az orosz — ez érthető — már régóta ellenszenves, annál jobban irtózik a bolszeviki oroszoktól. A kommunista propaganda azonban a legsúlyosabb büntetések dacára is mintha csökönyösen dacolni akarna itt és még az elmúlt évben is Lodzban 207, Lembergben 500, Varsóban 200 kommunista ügynököt tartóztattak le (április 15—16), akiknek a lakásán megejtett házkutatás során temérdek Moszkvával folytatott levelezést, útleveleket és külföldi pénzt találtak.

Svájcban pár hónappal ezelőtt a neuchâtel kanton szavazott meg egy törvényt, amely a kommunista párt működését betiltja, ezt később a genfi „Grand Conseil” is elfogadta és így Svájc területén semmiféle kommunista párt vagy szervezet sem fejtheti ki működését.

Jugoszlávia ma az egyetlen európai állam, amely a szovjettel semmi néven nevezendő érintkezést nem hajlandó folytatni és Jugoszlávia ezen a téren Csehszlovákiát nem hajlandó követni.

Az északi államokban, Svédországban, Norvégiában, Dániában s Hollandiában és Luxemburgban a kommunista agitációt tulajdonképpen, igazi formájában nem ismerik és a munkásszindikátusok a politika teljes kikapcsolásával folytatják működésüket.

Angliában a munkáspárt legutóbb a kommunistákkal való szakítás mellett döntött és

ma éppen a francia-szovjet barátság az, amely az angol-francia „demokratikus” együttműködést állandóan zavarja. Maradna tehát ilyenformán Franciaország az egyetlen európai nagyhatalom, amelyre a szovjet támaszkodhatik, Csehszlovákiával, mert Prága, mint a francia külpolitika és a Quai d'Orsay közép-európai exponense, külpolitikai téren mindenképpen Párizst követi.

A francia-szovjet probléma pedig — Emile Roche, a radikálszocialistapárt sajtófelelőse a „La République” című lapban írt cikke szerint — az alábbi két alakban jelentkezik:

1. Barátságos viszony Sztalin és közvetlen környezetének kormányával és

2. katonai és diplomáciai együttműködés az U. R. S. S. kormányával. Ugyanis, ha látszólagosan csak egy kormánya van ugyan az U. R. S. S.-nek — írja Roche — az a tény, hogy ez az ország az eddigi és általános szokásoktól eltérően a külföldön állandóan intenzív agitációs forradalmosító propagandát folytat ugyanakkor, amikor saját országának határain belül minden ilyenemű megnyilatkozást azonnal halálos ítélettel büntetve a régi imperialista „nemzeti” tradíciókhoz igazodik, let különböző orosz kormány működésével lehet és kell számolnunk. Angliának vagy Belgiumnak soha eszébe se jutott volna bennünket arra kény-

szíteni, hogy királysággá vagy monarchiává alakuljunk. A szovjetnek ellenben létevédeke, hogy mennél több állam alakuljon át szovjetté. Odahaza saját népének a kommunista propagandá „nagy sikereiről” kell állandóan hírt adnia. Ezzel a propagandával azonban a szovjet többet ért magának és barátainak, mint használna, mert mennél jobban sikerül a világpolitikai kártyajátékot megzavarni, annál jobban idegeníti el magától azokat is, akik eddig támogatták. Ha a kommunista államforma és a szovjetrendszer valóban annyira kívánatos, akkor miért nem engedi meg a szovjet a polgárainak, hogy külföldre utazzanak és az otthoni „boldog” állapotokról saját maguk meséljenek? Az 1937-es párizsi világkiállítás orosz pavillonját a francia állam 2 millió frankkal szubvencionálta, ezenkívül több mint 300.000 frankot fizettünk ki a szovjetlapoknak, hogy a kiállítás érdekében odahaza a szovjet polgárai között propagandát fejtsenek ki. Ezzel szemben a „Bulletin Municipal” szept. 16-iki száma szerint mindössze 5754 szovjet alattvaló jött el megnézni a kiállítást, vagyis minden egyes látogató a francia államnak több mint 5000 frankjában van, nem beszélve arról, hogy a szovjet az orosz pavillont felépítő francia vállalkozók számláját sem hajlandó kifizetni. Így szól Roche cikke.

K. K.

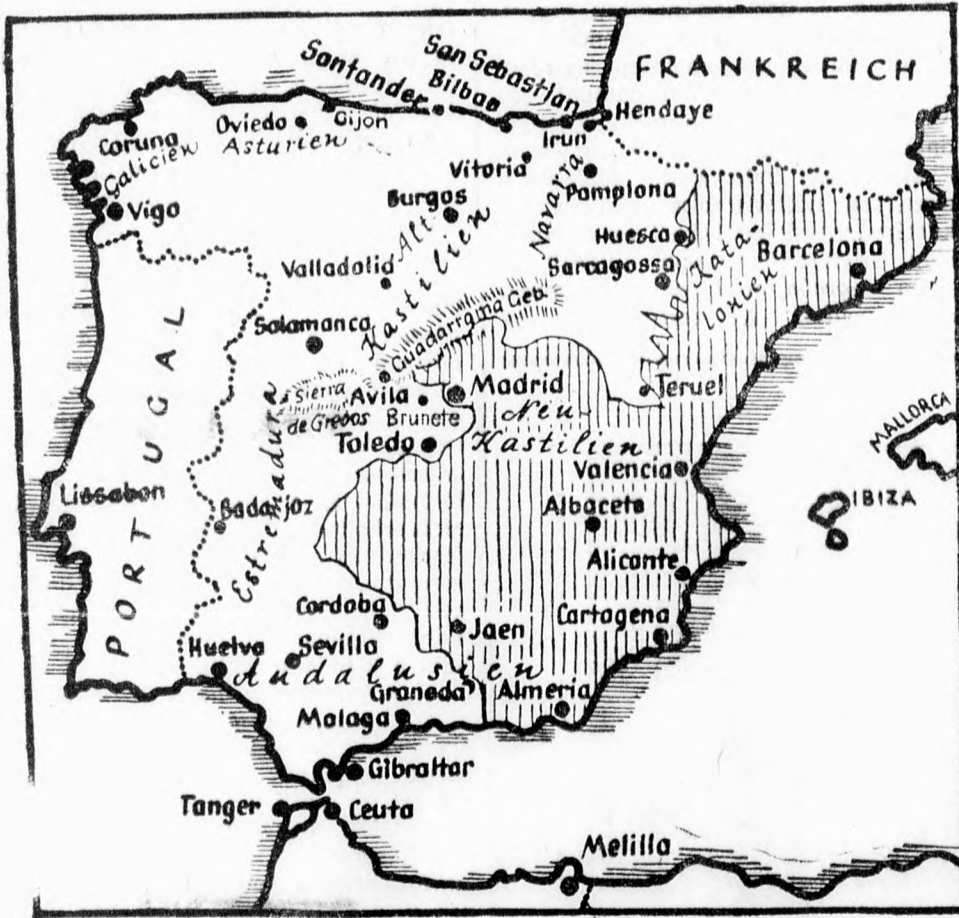
Tizenegymillió hétszáz ezer embert végeztek ki eddig a szovjetben

Párizsból jelentik: Most nyílt meg Párizsban a bolsevistaellenes kiállítás, amely megdöbbentő statisztikát mutat be a világtörténelem legnagyobb tömeggyilkosságáról. A bolsevizmus hatalomra jutása óta Oroszországban 9,600,000 parasztot, 692,000 ipari munkást, 360,000 közkatonát, 48,000 osendőrt, 65,000 rendőrt és 75,490 tisztet végeztek ki. A papság sorából 52 püspök és 4860 lelkész esett a bolsevizmus áldozatául, míg a tudományos és szabadpályán működők közül 7824 tanárt és egyetemi tanárt, 420,000 szabadpályán működő szellemi munkást és 120,800 tisztviselőt gyilkoltak meg. A kényszermunkára ítélt rabok közül nem kevesebben, mint 300,000-en vesztették életüket a Fehér-tengerbe vezet csatorna építése közben. 11,700,000 áldozata van tehát a 20 éves bolseviki uralomnak.

Gigászi vágóhid lett az orosz birodalom

Számok ezek, egészen egyszerű, szürke számok. Nem lobog bennük pártos szenvedély. Nincs világnézetük. Se politikai véleményük. Hírek közömbösséggel mondják el a tényeket. Szigorú tárgyilagossággal, pontos pedantériával. Azt

mondják: tizenegymillió! És ha ők azt mondják, akkor valóban se több, se kevesebb, mint tizenegymillió azoknak a száma, akiket husz év alatt Oroszországban meggyilkoltak. A meg nem vesztegethető számok beszélnek ezt, melyeket a párizsi antibolsevista kiállítás egyenesen a legilletékesebb és a leghitelesebb helyről szerzett. Moszkvából! A bolsevikiek kivégezték a papokat, a tiszteket, a főurakat, a tőkéseket, a tudósokat, a közhivatalnokokat. Egész társadalmi osztályok embermilliói tüntek el a meszes gödörben. Mind ezt idáig is tudtuk. De a statisztika könyörtelen számjegyei most elárulják, hogy a gyilkosok nem elégedtek meg a felsőbb néposztályok tökéletes megsemmisítésével, hanem fékezhetlen moshágukban felfalták saját „felszabadított” gyermeküket is. Ebben az embermillsók öt év alatt malomban nincs munkaszünet. A vérengzés mámorában nincs megállás. A moszkva-párizsi statisztika bebizonyítja, hogy a történelemnek a legnagyobb méretű tömeggyilkossága nem a marx program megvalósítása miatt, nem osztályharc közben falta fel az embereket, célja nem társadalmat-átalakító roppant belső népvándorlás volt, hanem egyszerűen, szűrtetés nélkül: tömeggyilkosság! L'art pour l'art! Gyilkosság, magának a gyilkolásnak gyönyöréért! Mással nem lehet megmagyarázni, hogy e véres statisztikában legnagyobb számmal szerepelnek a földművesek, az ipari munkások és a közkatonák. A számok bizony irgalmatlan leleplezők. Nem lehet őket lekényerezni, nem tűrik a szépítészereket sem. Némáságuk tulkiáltja a leghatosabb világpropaganda szírnázását is. Nem lehet letörni belőlük egyetlen jelet, eltörölni egyetlen nullát sem. Se hozzájuk adni, se elvenni belőlük nem lehet. Szemébe mondják az egész művelt világnak, hogy akikkel évtizedek óta üzleteket kötnek, szerződéseket pecsételnek, emberek módjára tárgyalnak, közös politikát csinálnak, nem mások, mint a világtörténelem legnagyobb gonosztevői, akik a hatalmas orosz birodalmat fantasztikus arányú vágóhíddá alakították át. Még azt sem lehet mondani, hogy hatalmas arányú belső háború során pusztították el az ellenségeiket, minden háború véres törvénye szerint. Nem! Ők a saját népüket is felfalják! Mert nem eszmék fűlik őket, nem eszményektől mámoros az agyuk, nem a tömegeket akarják boldoggá tenni. Csak ölni, ölni, ölni!

A nemzetiek és vörösek elosztódása Spanyolországban.

A spanyolországi polgárháború mai állása: a sima fehér térképész a nemzetiek, a vonalás rész a vörösek által megszállt országrészt mutatják.

HIREK

Központi szerkesztőség, kiadóhivatal
és előfizetés teljesítési helye

Oradea, Strada Regele Carol II. 4
ELŐFIZETÉSI ÁRAK: Hétoldali: Egész évre 600, félévre 300
 negyedévre 210, egy hónapra 70 lej.
 Magyarországon: Egész évre 50 P, félévre 25 P, negyedévre 15 P.
 Egyes szám ára 20 fillér, vasárnap és ünnepek 24 fillér.
 Postatakarékpénztári csekk számlánk száma: 80.037.
 Telefon: 27.

Felelősszerkesztő: **PEREDI GYÖRGY**
 Cluj-i szerkesztő: **dr Sulyok István**
 Cluj, Piata Unirii 13.

Szövegeket nem ösztönöz meg és nem adunk vissza.
 Csak a választékos magánlevelekre válaszolunk.

DISZKARDOT KAPOTT MIHÁLY HADNAGY A FRANCIA HADSEREGTŐL. Bucuresti. Saját tud. A francia hadsereg szép diszkardot ajándékozott Mihály nagyvadásznak 16-ik születésnapja, illetve hadnaggyá való előléptetése alkalmából. A kard pengéjére ez van vésvé: „Mihály királyi hercegnek, az albaniai nagyvadásznak a francia hadsereg, október 25.”

Meghalt Miklóssy István hajdudorogi görög katolikus püspök. Nyiregyházáról jelentik: Péntekre virradó éjszaka szívizélelmes következtében 81 éves korában váratlanul meghalt Miklóssy István hajdudorogi görög katolikus megyéspüspök. Mint ismeretes, 1914-ben Debrecenben bombamerényletet követtek el ellene. Ő megmenekült, három hívőt azonban megölt, egyet pedig megsebesített a bomba. Miklóssy István Zemplén megyében született, Rakócson és az ungvári főgimnáziumban végezte tanulmányait. Mint teológus magára vonta egyházi feletteseinek figyelmét. 1884 áprilisában szentelték áldozópappá. Kiváló érdemei elismerésül a pápa már 1890-ben pápai tiszteletbeli kaplanná, püspöke pedig ugyanebben az évben a munkácsi egyházmegye szentszéki ülnökévé nevezte ki. 1894-ben a sátorlajuhelyi lelkesítő javadalomba került. Lekezdése alatt egyik irányítója volt a városnak és közigazgatásának létesítésével, mint amilyen az Erzsébet kórház, beírta nevét a város és vármegye történetébe. 1913 októberében szentelték püspökké. A háború végén, a román megszállás alatt internáltak.

Kizárólagossági jogot kapott az Astra mindennemű magyarországi és németországi nyomtatvány terjesztésére. Cluj. Saját tud. Az Astra kulturregységet, mint ismeretes, elnyerte a magyar és németországi lapok és könyvek behozatalának kizárólagos jogát és a koncesszió kihasználásával dr Bornemissa cluj-i volt polgármestert bizta meg az Astra vezetősége. Illetékes helyről nyert értesüléseink szerint az Astra elnöksége a koncessziót a következőképpen értelmezi: A koncesszió határa kiterjed nemcsak az időszaki lapokra, hanem mindennemű könyvre és nyomtatványra, amelyeket a fenti két országból Romániába szállítanak. Így az a feltétel, hogy az Astra nem igényelheti a könyvbehozatal kizárólagosságát, téves. Az Astra a koncessziót azzal a feltétellel kapta meg, hogy azt senkire át nem ruházhatja és a koncesszió kihasználására nézve semmiféle vállallattal vagy szervezettel együttműködésre nem léphet. Az Astra ennél fogva a koncesszió kihasználására, a lap és könyvbehozatal adminisztrálására Clujon Bornemissza vezetésével saját vállalkozásban szervezetet létesít. — Ez a hír különösen azokat a vállalatokat érinti súlyosan, melyek eddig a magyar és német könyvek nagyban való behozatalával foglalkoztak.

Mindenszentekre

élő- és művirág-koszorúk
legszebben, legolcsóbban

CZIRA virágüzletben

Oradea, Piata Reg. Maria No. 2.

* **Veszély fenyegeti bőrét a víz által...** mert a víz kemény. De a legkeményebb víz is elveszti ártalmosságát, ha mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot önt. Csak a közismert vörös dobozban valódi, kimérve nem kapható.

BEOMLOTT EGY FRANCIAORSZÁGI BENYA — TIZ BANYÁSZ MEGHALT. Lilleből jelentik: Az itteni bányavidéken, a Renard bányában beomlott az egyik tárna. A beomlás következtében több bányász bennrekedt. Az eddigi jelentések szerint a szerencsétlenségnek tíz halottja van.

TATARESCU KÉTÓRAS KIHALLGATÁSON VOLT KEMAL ELNÖKNEL. Ankarából jelentik: Kemal Attatürk elnök két óra hosszig tartó kihallgatáson fogadta Tatarescu miniszterelnököt. Este Bayar török miniszterelnök vacsorát adott Tatarescu tiszteletére.

BANCILA P. IOAN MEGYEFŐNÖKÖT A FEHÉR OROSZLÁN RENDJEL SZALAGJÁVAL TŰNTETÉK KI. Oradea, Saját tud. Magas kitüntetésben részesült Bancila P. Ioan megyefőnök, akit Benes csehszlovák köztársasági elnök a Fehér Oroszlán rendjel parancsnoki szalagjával tüntetett ki. Bancila P. Ioan e magas kitüntetés alkalmából számosan keresték fel szerencsekívánatokkal barátai, ismerősei és tisztelői köréből.

MEGALAKULT A MEZŐGAZDÁK KERESKEDELMI RÉSZVÉNYTÁRSASÁGA. Arad. Saját tud. A magyar mezőgazdák évek óta panaszkodnak, hogy terményeiket nem tudják megfelelő áron értékesíteni. Ha a cluj-i főzsdén a buza 550 lejt jegyez, alig néhány kilométernyi távolságra, a hetivásárokon 50 lejt olcsóbban akarják megvásárolni a kereskedők. A lóhere szintén gyenge jövedelmei biztosít, mert a közvetítő kereskedelem legalább annyit akar keresni, mint az eladási ár. De így van ez az összes mezőgazdasági terményekkel és termékekkel. Az állam viszont teljesen érthetetlen okokból nem foglalkozik rendszeresen ezzel a kérdéssel és a buza kivételével általában nem törődik azzal, hogy a gazda hogyan értékesíti egy éves, nehéz munkájának a gyümölcsét. Eppen ezért illetékes magyar gazdasági körökben felvetődött az a gondolat, hogy kíséreljék meg az értékesítés nagy problémájának részbeni megoldását. A terveket hosszas viták, megbeszélések, komoly megtörlések követték, amelynek eredményeképpen a napokban Aradon megalakult a Mezőgazdák Kereskedelmi részvénytársasága. Célja, hogy a gazdáknak nagyobb jövedelmei biztosításával a közvetítő kereskedelem lehető kikapcsolásával a magyar gazdatiszadalom érdekeit szolgálja.

* **Khasana ajakpirosító és Khasana arcpirosító** a szépség művészetében elérték a tetőfokot Khasana arcpirosító, egy varázslatos szépség szer az arcnak fiatalos frissességet kölcsönöz — a Khasana ajakpirosító megszépíti a szájat, egész napon át tartós és amellet nem fest.

* **A kitűnő dr Földes-féle Margit krém** a legmegbízhatóbb arc- és szépségápoló szer.

NAGYARÁNYU NYUGDIJAZÁSOKAT TERVEZ A NÉPNEVELÉSÜGYI MINISZTERIUM. Bucuresti. Saját tud. A hadsereg tisztikarának megrostálását véve mintául, a népnevelésügyi minisztérium nagyarányu nyugdíjazásokat tervez a középiskolai és egyetemi tanári testületben, jóval alacsonyabb korhatárral.

SULYOS SZERENCSETLENSÉG ÉRTE JENEY ISTVÁNT. AZ EURÓPAI HÍRŰ LOVASVAST. Budapestről jelentik: Jeney István főhadnagy, az európai hírű lovas csüörtökön lövészony közben összeütközött egy másik lovasval. A főhadnagy kiesett a nyeregéből és agyrázkódást és lapockatörést szenvedett.

Halálosvégi vonatgázolás. Oradea. Saját tud. Halálosvégi vonatgázolás történt csüörtökön a Finis-Beius közötti vasutvonal mentén. Hent Ilie, hasmati illetőségű lakos a pályatesten haladt és a 3158 számú személyvonat mozdonya elkapta és a földhöz sújtotta. A szerencsétlen embert súlyos belső sérülésekkel szállították be a beiusi kórházba, ahol egy órai szenvedés után meghalt. Az ügyészség megadta a temetésre az engedélyt.

Mindenszentre olcsó gyertyát a

„CUBA” cégnél
vásároljon, 1/4 kgr. 12 lei.

Oradea, Str. Avram Iancu 10. Tel. 6-40.

Autós rablótámadás Budapest határában.

Budapestről jelentik: A fővárostól nem messze, Cinkota határában az éjszaka autós rablótámadás történt. Egy sötétszínű autó állt meg Koltay Zoltán benzinkutja előtt. Az autóból három fiatalember szállt ki és benzint kért. Mialatt Koltay a benzint töltötte, hátulról egy kövel leütötték, majd addig fojtogatták, míg el nem árulta, hol tartja a pénzt. A három rabló ezután 1600 pengő készpénzt vitt el Koltay bódijából.

Szent Györgyi Albert, a szegedi egyetem tanára kapta az orvosi Nobel-díjat

A lapok vezetőhelyeken méltatják a fiatal magyar tudós érdemeit, aki világszerte ismert úttörője a vitaminkutatásnak. — Szent Györgyi Albert kutatásai vezettek a C. vitamin felismerésére

Budapestről jelentik: A stockholmi Karolina orvosi intézet csüörtök délután hirdette ki a döntést az orvosi Nobel-díj odaítélése tárgyában. Eszerint az 1937 évi orvosi Nobel-díjat dr Szent Györgyi Albert, a szegedi egyetem tanára kapta meg. A hír egész Magyarországon ószatlan örömet keltett. A lapok vezető cikkeiben és többhasábosan foglalkoznak a magyar tudós kitüntetésével és Szent Györgyi dr pályafutásával. Maga a kitüntetett Szent Györgyi Albert dr kijelentette, hogy a jövőben fokozott lelkesedéssel és kitartással dolgozik tovább. A Nobel-díj — ugymond — egy tudós életében olyan óriási esemény, amelynek jelentősége nemcsak a kitüntetésből áll, hanem abból is, hogy lehetőséget nyújt a további munkára. Kijelentette, hogy december elején feleségével és leányával kiutazik Stockholmba, hogy 10-én személyesen vegye át a Nobel-díjat.

Szent Györgyi dr a modern tudomány egyik legújabb és legrejtettebb területének, a vitamin-kutatásoknak világszerte ismert úttörője. Az ő tudományos kutatása vezetett a C vitamin felismerésére. Eddig három magyar tudós: egy orvos és két fizikus kapta meg a Nobel-díjat, de mindhárom, amikor a kitüntetéshez hozzájutott, már külföldön élt és ott dolgozott, úgyhogy a köztudatban, mint idegen országok értéke szerepelt. Szent Györgyi Albert dr az első Magyarországon élő Magyarországon dolgozó magyar tudós, akit ez a magas kitüntetés ért. A Nobel-díj összeg az idén 158 ezer 463 svéd korona (kb. 7 millió lei). Szent Györgyi Albert dr mindössze 44 éves.

A kitüntetéshez elsőnek Hóman Bálint vallás- és közoktatásügyi miniszter fejezte ki szerencsekívánatait a kiváló magyar tudós-professzornak.

TELJESEN A MAGA EREJÉBŐL VÉGEZTE KUTATÁSAIT A FIATAL TUDÓS-TANAR.

Szent Györgyi Albert dr 1893-ban született Budapesten. Tanulmányait Budapesten és a szegedi egyetemen végezte. Orvosi oklevélének megszerzése után külföldre ment és ott kezdte meg egész fiatalon tudományos kutatásait, teljesen a maga erejéből. Egyetlen jövedelme a külföldi egyetemeken és tudományos intézetekben tartott sorozatos előadásainak tiszteletdíja volt. Csikágóban végezte első eredményes kutatásait. Az ottani vágóhídon vagonszámra hcsátották rendelkezésére az állatveséket. 1929-ben a cambridgei egyetem előadója volt. Innen hívták meg a szegedi egyetemre és nevezték ki az egyetem vegytani intézetének igazgatójává s az életvegytan rendes tanárává. Azóta a szegedi egyetemen folytatta munkásságát. 1934-ben a Magyar Tudományos Akadémia levelező tagjává választotta. Számos külföldi egyetem tanszékére hívták meg, de ő kitartott Szeged mellett. Fiatalon nősült s már egy 19 éves leánya van.

Temetést csak szakembernél
rendeljen.
Forduljon bizalommal Erdélyihez
(CONCORDIA Oradea.)

Vakvágányra jutott a nyomozás a Xenopol-utcai gyilkosság ügyében. Oradea. Saját tud. A Xenopol-utcai gyilkosság ügyében holtpontra jutott a nyomozás. A rendőrség első gyanúsítottja Szilagy Péterné alibit igazolt és csütörtökön már szabaddá helyezték. Szabaddá helyezését, amellyel, hogy semmi komoly terhelő adat nem szült ellene, főleg annak köszönhető, hogy jelentkezett egy Xenopol-utcai fiatalasszony, aki Szilagy Péterné láttá szombaton délelőtt Tóth István lakása előtt. A fiatalasszony elmondta, hogy Szilagy Péterné láttá, amint Tóth István az ablakon keresztül beszélgetett és rövid szóváltás után a gyógyszerészségét becsukta az ablakot, míg Szilagy Péterné eltávozott. A rendőrség most új irányban keddi meg a nyomozást. Csütörtökön ugyanis jelentkezett a bűnügyi rendőrségen egy cipészmeister, aki nem messze lakik a gyilkosság színhelyétől. Elmondta, hogy a gyilkosság előtt két nappal bement műhelyébe egy „lombhajú” szőke nő, cipőjét megcsináltatni és közben olyan kijelentéseket tett, hogy a közeljövőben sokat fognak róla beszélni a városban. Egy nagyipari artista viszont Csillag Mórt látta a múlt het egyik napján a piacon egy fiatal barna nő társaságában. Most a rendőrség ezeknek a jelenéseknek az alapján próbálja új irányba vinni a nyomozást.

„MŰVÉSZET-SZERETŐ, JÓ EMBER”
A RABLÓ ÉS VISSZAKÜLDI MURÁTI LILI NERC-BUNDÁJÁT. Budapestről jelentik: Mint ismeretes, néhány nap előtt betörő járt Muráti Lili színésznő lakásán, ahonnan elvitt több értékes holmit, köztük a művésznő nerc-bundáját. Péntek délelőtt ismeretlen férfinak kereste telefonon a művésznőt és úgy mutatkozott be, mint betörő. Közölte, hogy a lapokból értesült, hogy a művésznő mennyire sajnálja a bundáját. „En művészet-szerető és jó ember vagyok — mondotta, — és visszaküldöm a bundáját.”

Rálóttek a szegedi gyorsvonatra. Budapestről jelentik: Az „Ujság” jelentése szerint a csütörtök este Budapestre befutott szegedi gyorsvonatra Kistelek és Kiskunfélegyháza között ismeretlen tettes rálótt. A golyó az egyik kocsiban ment be és a másik oldalon ugyancsak az ablakon távozott, anélkül, hogy az utasok között valami kárt okozott volna. A rendőrség megindította a nyomozást.

A művelt nő

tudja, hogy bőrnek legnagyobb ellensége a kemény víz, mert a vízben levő feloldott kalcium- és magnézium-sóak, melyek a bőr idő előtti ráncosodásának, eldurvulásának, vagy foltosságának kórokozói. Ön tudja, hogy a legfontosabb és legköltségesebb szépségápolás is eredménytelen, ha kemény vizet használ. Öntön tehát mosdóvizébe Mack's Kaiser Borax-ot és tegye oly csodálatosan lággyá és antiszeptikusá, mely a legérzékenyebb bőrnek is megfelel. Arcbőre, teste szépségét megőrzi a Mack's Kaiser Borax szappan, az enyhe, finomhabú hölgyzappan.

Rendület a járművek ellenőrzéséről. A közlekedési törvények értelmében november 1., 2., 3., 4., 5. és 6. napjain tartják meg a rendőrségen délelőtt 9 órától 1-ig a járművek ellenőrzését. A forgalomban levő járművek tulajdonosai ezekben a napokban kötelesek jelentkezni járműveikkel, magukkal hozva az igazoló iratokat, így a hajtási engedélyt (foaia de circulatie) és a befizetett adóról a nyugtát. A teherkocsik tulajdonosai az iparengedélyt és a biztosítási okmányt is hozzák magukkal, míg azok, akik csak saját árujukat szállítják, a miniszteri engedélyt is kötelesek felmutatni. Forgalmából kivont járműveknek csak azokat tekintik, amelyeknek iratait letették a rendőrségen. Azokat, akik elmulasztják az ellenőrzésen való jelentkezést, 2000 lei pénzbüntetéssel sújtják és elveszik hajtási engedélyüket. Popoviciu rendőrfőnök.

MA ESTE KILENC ÓRÁKOR lesz megtartva a nyomdászok nagysikerűnek ígérkező hangversenyyel egybekötött táncmulatsága a Református Kulturpalotában. A rendezőség minden figyelmé odaírnyul, hogy a megjelent vendégeknek a legkényelmesebb és legolcsóbb szórakozását biztosítsa. Belépődíj 25 lei.

Hétfőn adják át rendeltetésének a városi ravatalozót. Oradea. Saját tud. A városi időközi bizottság határozata alapján a Rulikovszky temetőben épült ravatalozót elsején átadják rendeltetésének. A ravatalozó ünnepélyes felavatását az egyházak képviselőinek jelenlétében vasárnap délelőtt tartják meg.

Malomárok vizébe fulladt egy két éves kisgyermek. Mercurea-Ciuc. Saját tud. Csillag Fülöp lunca de mijloci vizimalomtulajdonos malomgátjánál halálos gyermekszerecsétlenség történt. A malomtulajdonos unokaöccse, a két éves Dénes, Csillag Béla gazdálkodó fia játszás közben beleesett a vízbe és belefullt.

Zürichi zárlat: Párizs 14.60. London 21.49 negyed, Newyork 433.62, Brüsszel 73.22 fél, Milánó 22.82 fél, Amszterdam 23972 fél, Berlin 174.12 fél, Bécs 80.20, Prága 15.19, Varsó 81.90, Belgrád 10, Bucuresti 325.

*** Vese-, hólyag-, prostata- és végbélhajóknál** reggelenként éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József” keserűvíz kiadós, hig ürülést és kielégítő emésztést eredményez, aminek következménye azután jóleső megkönnyebbülés szokott lenni. Kérdezze meg orvosát.

A Magyar Dalkör elnöksége kéri tagjait, hogy az elhunyt dalostestvérek sirjánál való kegyeletadás céljából nov. 1-én, hétfőn délután háromnegyed 4 órakor az olosági temető sportter felőli kapujánál megjelenni sziveskedjenek.

RÁDIÓ

Az órákat romániai időszámítás szerint közöljük.

VASÁRNAP, OKTÓBER 31.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 9.55 Istentisztelet. 11.15 Beethoven: IV. és VII. szimfoniája az Athenaeumból. 13 H. Julea Vazul zenekara. Hangverseny közben körülbelül 14.10 Hírek. 15 Mezőgazdáknek szakelőadás. 18 Katonazene. 19 Időszéri anyag. 19.10 Tánccselezek. 20.30 Hangjáték. 21.30 Karének. 22 Hírek. 22.10 Gramofonlemez. Közben körülbelül 22.40 Sport-híreknek adása. Majd hírek közvetítése külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 9.30 Hírek. 10 Református istentisztelet. Prédikál: Ravasz László dr. 11—12.10 Egyházi ének és szentbeszéd a belvárosi plébánia-templomból. A szentbeszédet P. Bangha Béla S. J. mondja. 12.15—13.15 Evangélikus istentisztelet. Prédikál: Raffay Sándor dr. 13.30 Operaházi zenekar. 14.10 „A megtakarított pénz elhelyezése” 15 „Tieza István prófétái lelke”. 15.15 Lemezek. 16 Gazdáknek. 16.50 Cigányzene. 17.30 „A tejjel-mézzel folyó Kánaán”. 18 Énekszámok. 18.30 „Zenés doboz”. 18.40 „A Fehér Házról a farmerig”. 19.10 Zongoraszámkok. 19.45 „A menekülő regény”. 20.15 Szalonek. 21 Sporteredmények. 21.10 „A bor”. Falusi történet. 23.10 Hírek. 23.30 Hangversenyzenekar. 24.30 Jaz. 1.05 Hírek külföldre.

HÉTFŐ, NOVEMBER 1.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport-híreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gramofonlemez. 19 Folyóiratok. 19.15 Sibiceanu zongoraművész. 19.45 Csak Rádió Románia: Román lemezek. Csak Rádió Bucuresti: A Theodorescu vonosnégyes Beethoven D-dur negyest játsza. 20.20 A két állomás együtt: Felolvasás. 20.35 Tánccselezek. 21.15 Felolvasás. 21.30 Cocorasu Magda zongorázik. 22.05 Zirtziu Adorján Bredeanu-dalokat énekel. 22.30 Vendéglői zene. 23.55 Hírek.

Budapest I. 10.30 Hírek. 11 Egyházi ének és szentbeszéd a budavári koronázó főtemplomból. 13.20 Pontos időjelzés. 13.30 Lemezek. 14.30 „A rádió a magyar kultúra szolgálatában”. Felolvasás. 14.45 Az Operaház tagjaiból alakult zenekar. 16.10 „Bujt az üdözött”. Korrajz. 16.40 Hajdu István gondonkázik. 17.10 „Királyházától Mura-szombatig”. Nyelvészeti csevegés. 17.35 Süss Nándor r. t. Polgári Lovászegyesület Dalkara. 18.15 „Szent Genovára virraszt Párizs felett”. Előadás. 18.45 Szalonek. 20 „Nemzetiségek a háború előtt”. Előadás. 20.30 Hanglemez. 20.50 „Isten szántóföldje”. P. Bangha Béla előadása. 21.30 Hangversenyzenekar. 22.40 Hírek. Halottaknapja előestéjére való tekintettel a rádió további műsört nem ad. 1.05 Hírek külföldre.

KEDD, NOVEMBER 2.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport-híreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Gramofonlemez. 19 Üzenet. 19.15 Gramofonlemez. 19.45 A román népzeneről hangpéldákkal. 20.35 Radulescu-éneknégyes. Brahms: Szerelmi dalok. 21 Felolvasás. 21.15 Vendéglői zene. 23.55 Hírek külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Állástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 17.10 Asszonyoknak 18 „Az év halottai”. 18.25 Ország a budavári Koronázó Főtemplomból. 19 „A régi vízvárosi temető”. 19.30 Szalonek. 20.45 A Budapesti Ének- és Zenekaregyesület hangversenye. 22 Hírek. 22.55 Időjárásjelentés. 23.45 Lemezek. Halottak napjára való tekintettel a rádió további műsört nem ad. 1.05 Hírek külföldre.

SZERDA, NOVEMBER 3.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport-híreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése.

14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Szórakoztató zene. 19.10 Zenetörténeti előadás. 20.10 Mandolin-zenekar. 20.40 Felolvasás. 20.50 Benoni Szergiusz énekel. 21.20 Csak Rádió Románia: Gramofonlemez. Csak Bucuresti: Beethoven: II. és III. szonáta. 22 A két állomás együtt: Gramofonlemez. 22.30 Hírek. 23.55 Hírek közvetítése külföldre németül és franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Osváth Julia énekel. 14 Az I. honvédegyalozred zenekara. 17.15 Diáklőra. 18 „A kézműves-ipari termékek karácsonyi propagandája”. 18.20 A magyar-osztrák művészcsoere keretében zongoraszámkok. 19 „Régi es mai emberek a Távolskeleten”. 19.30 Tárogatoszámkok. 20.30 Az Operaház előadása: Tannhauser. Felvonás közökben: Hírek. 24.25 Jaz. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

CSÜTÖRTÖK, NOVEMBER 4.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport-híreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Tánccselezek. 19.10 Szórakoztató zene. 20.10 Felolvasás. 20.20 Francia dalközelek. 21 Filharmonikusok. Alessandrescu: Akteon, Prokofjev: Hegedu- es zenekari verseny (hegedűl Soetens Robert.) Mihailivici: Roman capricce. Delannoy: Szerenad. A szünetben hírek. 23.05 Lemezek. Majd hírek közvetítése külföldre németül es franciául. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Cigányzene. 14.30 Szalonek. 17.15 Háztartási tanácsadó. 18 Gazdáknek. 18.30 Közvetítés hanglezről. 19.10 Toth Arpad verseiből előad: Marot Anni. 19.30 Jaz. 20 Közvetítés viaszjelvéteiről: „Az ezüstirány”. Operett. 22.15 Dohnanyi Ernő második Beethoven-zongoraszonáta este. 23 Hírek. 23.30 BSzKRT-zenekar. 1.05 Hírek külföldre.

PÉNTEK, NOVEMBER 5.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport-híreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 18 Dumitrescu-zenekar. 19 Időszéri anyag. 19.45 Felolvasás. 20 Lemezek. 20.35 Közvetítés az Operaházból. A szünetben hírek. 23.55 Hírek közvetítése külföldre németül es franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Balalajka. 14.30 A rendőrség fuvozenekara. 17.15 Diáklőra. 18 Bach J. S.: h-moll szvit. 18.30 „Arabok”. 19 Hangversenyzenekar. Szünetben. Sportközlemények. 20.15 Külföldi negyedóra. 20.30 Magyar noták. 21.20 Előadóest. 22.10 Hírek. 22.30 Vonosnégyes. 23.40 Szalonek. 24 Hírek angol nyelven. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SZOMBAT, NOVEMBER 6.

Bucuresti. 7.30 A reggeli műsor közvetítése. Majd: Hírek, felolvasás, viz- és időjárásjelentés. 13 Gramofonlemez. 13.25 Sport-híreknek adása. 13.40 Gramofonlemez. 14.15 Hírek közvetítése. 14.30 Gramofonlemez. 15 Hírek. 16.45 Előadás. 17 A „Románia őrsége” című szervezet oraja. 18 Lemezek. 19 Felolvasás. 19.15 Salomea-zenekar. 20.15 Felolvasás. 20.30 A Dana egyesület jaetka. 21 Üzenetek. 21.15 Tánccest. 23.55 Hírek közvetítése külföldre németül es franciául. Majd: Közlemények.

Budapest I. 7.45 Torna. Utána: Gramofon. 8.20 Etrend. 11 Hírek. 11.20 és 11.45 Felolvasás. 12.10 Vízjelzőszolgálat. 13 Déli harangszó. 13.05 Postászenekar. 14.30 Hanglemez. 17.15 „Medvebácsi”. Mese. 18 Kétzongorás-jaz. 18.30 „A magyar kávé birodalmában”. 19.10 Cigányzene. 20 „A dolvai nábob leánya”. Színmű. 21.45 Hírek. 22 Közvetítés a miskolci Zeneiskola díszterméből. 22.55 Időjárásjelentés. 23.05 Jaz. 24 A huszonégytagú cigánygyerek zenekar muzsikál. 1.05 Hírek külföldi magyarok számára.

SPORT

Vasárnapi labdarugóműsor

Vasárnap érdekes fordulót bonyolítottak le az A) liga két csoportjában. Legnagyobb érdeklődés a CAO és a Victoria fővárosi útját kíséri.

A részletes műsor és a kijelölt játékvezetők a következők:

I. csoport:

Bucuresti: Rapid FC—Victoria (Vartolomen) és Unirea Tricolor—CAO (Petre Vasile).
Arad: AMTE—Kinizi (Muresan).
Braila: DUG—Phönix (Ceareanu).

II. csoport:

Brasov: ACFR—Sp. Studentesc. (Huniade).
Oradea: Crisana—Venus (dr Rusu).
Lugoj: Vulturii—Universitatea (Sebesan).

A B) liga két csoportjában is izgalmas összecsapások várhatók. A nyugati csoportban a három bajnokaspiráns közül kettő otthon (a TMAC és a Rovine Grivita) egy pedig idegenben (a Törekvés) játszik. A sorsolás a következő:

Nyugati csoport

Sibiu: HTV—Törekvés (At. Tanasescu).
Timisoara: TMAC—Tricolor (Olteanu).
Simeria: CFR—UDR (Chiciu).
Ploesti: Prahova—Soimii (Picky Kroner).
Tg.-Mures: Mures—Victoria (Salvan).
Craiova: Rovine Grivita—Unirea MV. (C. Radulescu).

Keleti csoport

Bucuresti: Makkabi—Gloria CFR (Tica Iliescu).
Chisinau: Sporting—Craiu Iovan (Klein).
Galati: DVA—Franco Romana (Mircea Crutescu).
Cernauti: Jahn—Tricolor CFPV (GheberGof).
Constanta: Victoria—Telefon Club (Oprişanescu).

Gál harmadik helyen végzett a kassai marathnonon

Kassáról jelentik: A csütörtöki cseh állam-ünnepen rendezte meg a KAC nagy nemzetközi marathoni futóversenyét. Negyvenegy versenyző indult. A versenyt a francia Lenchet nyerte 2 óra 43 perc 41 mp-es idővel, 2. Balaban osztrák 2 óra 50 perc 06 mp. 3. Gál román 2 óra 51 perc 07 mp. A legjobb magyar Kosbéli 2 óra 56 perc 03 mp-es idővel a hatodik helyen végzett. Gál harmadik helye a hatalmas nemzetközi mezőnyben kitünő eredmény.

Ismét megalakult a cluji asztali-tenisz kerület. Clujról jelentik: Az asztali-tenisz egyesületek, számszerűen heten, gyűlést tartottak. A KAC, KKASE, KMSC, Haggibor, Kolping, Echo és Royyal megbízottai elhatározták, hogy ismét megalakítják a cluji asztali tenisz szövetséget. Az új kerület bejelentette megalakulását a szövetségnek is. Az idén különben úgy látszik a szövetség — belátta a multévi badeni kirándulás hibáit — komolyabban készül a londoni világbajnokságra. Ennek első jele volt, hogy az egy évre letiltott Vladone játékgóját visszaadták. Ugyanakkor a szövetség békülést keres Morar Albin volt szövetségi kapitánnyal is, akinek címére megküldték a szövetség helyett külföldön általa kifizetett összeg nagy részét. A szövetség részéről történtek is már érdeklődő lépések, hogy Morar Albin vállalná-e megint a szövetségi kapitányi tiszteletet.

DECEMBER ELSEJÉN JÁTSZÁK LE AZ ANGLIA—CSEHSZLOVÁKIA MÉRKŐZÉST. Londonból jelentik: Az angol labdarugó szövetség, mint ismeretes, az idén Csehszlovákia csapatát hívta meg Londonba. Most megállapították „az év mérkőzésének” részleteit is. A meccs a Tottenham pályán lesz december elsején. A belga Langenus vezeti a játékot. A jegyelővétel máris megkezdődött és jellemző az angol felfogásra: annak ellenére, hogy a csehszlovák válogatott 8-2-es vereséget szenvedett a magyaroktól, akiket a mult ében legyőzött az angol csapat, az érdeklődés igen nagy.

CSENGESSEN A SZERENCSE KAPUJÁN!

November 15. -én

új sorsjáték kezdődik. Ne mulassza el az alkalmat, hogy azt jól kezdje!

Ön elé siet az Állami Sorsjáték sorsjegye, a szerencse hírnöke.

Várjon türelemmel november 15.-ig, az Állami Sorsjáték huzásáig.

Akkor ez a hírnök átváltozik szép és nagy nyereménnyé.

Akkor minden megváltozik. Vigság, gazdagság, jó kedv, mind magától jön meg.

ÁLLAMI SORSJÁTÉK

Aptárhirdetések

Lakás

Különbejárattal butorított szoba november 1-re kiadó. Oradea, Str. N. Zsiga No. 27.

Kiadó

a Wilson-utcában hatalmas saroküzlet mellékhelyiséggel, vendéglőnek, borbélynak, fűszeresnek vagy hentesnek. Cim: Popovics Oradea, Strada Episcopul Radu 2. sz.

Kapualatti bejárattal utcai butorított szoba kiadó. Oradea, Strada Nicolae Zsiga No. 7.

Kertvárosban

2 szobás modern magánház november 1-re kiadó. Oradea, Strada Cantacuzino 60. Értekezni: Telefon 802. sz. Dallos.

Kiadó

december 1-re 2 szobás mellékhelyiségekből álló uri lakás. Oradea, Str. Moldova 22.

Kiadó

1 szobás, szép utcai lakás november 1-re. — Oradea, Str. Ion Ghica 17-a. szám.

2 szobás

előszobas utcai lakás kiadó november 1-re. Oradea, Str. Bratianu No. 52.

Különbejárattal

csinosan butorított szoba, fürdőszobahasználattal, esetleg teljes ellátással kiadó. Oradea, Str. I. C. Bratianu No. 56.

November 1-re kiadó

egyszoba konyhas lakás, Oradea, Strada Alexandru 13. szám.

Háromszoba

előszoba fürdőszobás lakás november 1-re kiadó. Oradea, Strada Aurel Vlaicu 31-a.

Egy különbejárattal

butorított szoba november 1-től kiadó. Oradea Str. dr Ioan Ciordas 38

Különféle

Elveszett

Besenyei István névre szóló motorbiciklihajtasói engedély. Megtaláló 200 lei jutalom ellenében Oradea, Strada Rosiorilor 15-a szám alatt adja át

Adás-vétel

1 liter

gyógy vörösbőr 16 lei. Joó Lajos fűszerüzletében, Oradea, Strada Tache Junescu 24. sz.

Eladó husipari gépek, sonkaszéletelő gép, szalámihűtőgép — hatléti ringakéssel, rakott tőkével. Barátky, Oradea, Str. Fabricelor 31. sz. — Ugyanott kiszolgáló hentessegéd felvétetik.

Eladó

egy fehér bunda használt, 3-4 éves gyermeknek. Oradea, Str. Joan Rațiu No. 49.

Fajgyümölcsfák, díszcserjék, alakbukuszusok és fenyők kaphatók Széles faiskola, Oradea, Str. Hasdeu 5.

Eladó

olcsón, szabad kézből egy szép, lapos dupla-fedelű fémtárgy. Közelebbi megtudható a kiadóhivatalban.

Egy kriptá

a nagytetemen eladó. Cim: Oradea, Milánó-utca 4. szám.

Nilgesz-telepen

sürgösen eladó 12x23 méter telek olcsó áron. Érdeklődni: Oradea, Str. Trifoi 6. sz. (Nagy-álloráshoz közel.)

Használt

monopol rómit megvételre keresek. Oradea, Papp, Str. Regele Carol 19. szám.

Eladó:

vaskályha, ócska ablakok, ajtók, férfi bőrkabát, női costüm, kabát, begonia. Ugyanott butorított szoba kiadó. Oradea, Bratianu-u. 61.

Sírlámpák,

üvegburák eladók. Oradea, Bul. Regele Ferdinand 13., az udvarban jobbra.

Jókarban

levő vaskályha eladó. Oradea, Str. Bratianu 27. szám.

Jókarban lévő

komplett hálószoba, kőpek, ágytákaró, elköltözés miatt eladók. — Oradea, Str. Nic. Zsiga 52. szám.

Alkalmasítás

Fűszer,

csemege és kirakatrendező ügyes, fiatal kereskedősegédet felvesz a Népszövetségi Hangya, Oradea, Reg. Ferdinand-utj üzlete.

Házvezetőnő,

aki piébánián hosszú ideig volt, elhelyezkedést keres Cimeket a kiadóba kér.

LEGUJABB

De Man szocialistapárti alelnök kapott megbízást az új belga kormány megalakítására

A belga szocialista párt elhagyja a marxista alapot

Brüsszélből jelentik: Lipót belga király De Man pénzügyminisztert, a szocialista párt alelnökét bízta meg kormányalakítással. A kijelölt miniszterelnök megkezdte kabinetalakítási tárgyalásait.

Henry de Man igen érdekes alakja a belga politikai életnek. A szocialista pártnak 5 a legjelentősebb elméleti tudósa. Pár nappal ezelőtt feltűnést keltett egy nagyobb népgyűlési beszédével, melyben azt fejtegette, hogy az eddigi szocialista tanokat lényegesen kijavítás alá kell venni. E beszéd egyes részei következők hangzottak:

— Evek során át pártunk, mint olyan alakulat, mely növekedni akart, egyúttal ellenzéki párttá is változott. Eppen azért a kormánytámogató koalícióban sok nehézségbe ütközött, hogy az első évek romantikuus forradalmiságát levetkőzzük. Ma már kell annyira bátraknak lennünk, hogy nemcsak a kormányzásban, hanem a mindennapi propagandában úgy álljunk a nyilvánosság előtt, amilyenek valójában vagyunk. El kell ismernünk azt is, hogy 1937 szocializmusa egészen más, mint az 1846-iki, vagy csak az 1900-iki is.

— Azoknak, akik azt állítják rólunk, hogy a vallás ellenségei vagyunk, azt feleljük, hogy semmi különbséget nem teszünk hívő és hitetlen között. Mi nem vagyunk materialisták. Az erkölcsi és emberi értékeket úgy elméletben,

mint gyakorlatban magasabbrendűeknek tartjuk, mint az anyagiakat.

— Abban, ahogyan mi a kapitalizmust elítéljük, tökéletesen egyezünk a *Quadragesimo anno* pápai körlevéllel. Az iskolaügyben pedig nincs más harcunk, mint az, amit minden iskola visel a tudatlanság ellen.

— Akik a *magántulajdon* ellenségeinek tartanak, azoknak azt feleljük: *számunkra minden tulajdonjog szent, amely becsületes munkán alapszik.* Távol áll tőlünk, hogy mi ezt a tulajdont támadjuk. *Ellenkezőleg meg akarjuk védeni a hyperkapitalizmus kisajátító hatalma ellen.*

— Ha pedig azt a szemrehányást teszik nekünk, hogy mi osztályharcot szítunk, — erre úgy kell felelnünk: Mi nem az osztályérdekre építjük a magunk szocializmusát, hanem az emberi érdemességre és az igazságosságra zellemére. A valóságban mi nem viszünk elesebb osztályküzdelmet, mint a katolikus munkásszakszervezetek.

De Man miniszternek ez a beszéde a szocializmus egészen új fordulatát jelenti, melyben egészen határozott a marxista dogmáktól nagy eltávolodás, sőt e dogmákkal való szembekeverülés. (Például a tulajdon kérdésében). A belga szocialisták vezetőjének ez a feltűnő, sőt korszakalkotó megnyilatkozása bizonyára nagy befolyással volt arra, hogy ő kapjon az új kormányalakításra megbízatást.

A sanghái harctér hírei

Kínai hősök a csapeji harcban

Sanghaiból jelentik: Csapej negyed egyik háromemeletes épületében, amelyben a Continental Bank és Áruház van, a japán támadás idején 150 kínai katona zárkózott be. Csapej most a japánok kezében van és a 150 kínai katona elszántan tartja magát az áruházban. Csütörtök este értesítették a kínai védőrséget, hogy péntekre virradó éjszaka felrobbantják az épületet. A kínai katonák azt válaszolták, hogy inkább a halált választják, minthogy megadják magukat, vagy gyáván megfutamodjanak.

Sanghaiból jelentik: Csang-Kai-Sek felesége több kínai kíséretében Nankingból gepkocsin útban volt a sanghai harctérre. Utközben a kocsi egyik kereke megsérült, az autó felborult és egy patak medrébe zuhant. Csang-Kai-Sekné és kísérete nagy ívben röpültek ki az autóból. A tábornagy felesége bordatörést, több zúzódást és könnyebb természetű agyrázkódást szenvedett. Állapota súlyos, de nem életveszélyes.

Ausztria újabb külpolitikai megnyilatkozásai

Schmidt külügyi államtitkár a lengyel barátságról. Schuschnigg kancellár a német egyezmény változatlan fenntartásáról

Varsóból jelentik: Schmidt Guido dr. osztrák külügyi államtitkár hazautazott Lengyelországból. Elutazása előtt kijelentette, hogy lengyelországi megbeszélései minden várakozást felülmúltak. Beck külügyminiszterrel és a lengyel kormány több tagjával folytatott tárgyalásai igen eredményesek voltak és az új osztrák-lengyel kulturális egyezmény végrehajtását bizalommal várja.

Bécsből jelentik: Schuschnigg szövetségi

kancellár a hazafias arcvonalt vezetőjének ülésén kijelentette, hogy július 11-iki politikáját változatlanul folytatja. Ennek feltétele azonban, hogy Ausztria függetlensége és szabadsága vitán felül álljon és a hazafias arcvonalon kívül minden politikai tevékenység ki legyen zárva. Kijelentette még, hogy november elsejétől kezdve a hazafias arcvonalba nem vesznek fel új tagot.

Ki lesz az új palesztinai főbiztos?

Londonból jelentik: A palesztinai főbiztos váratlan lemondása nagy feltűnést keltett. Úgy tudják, hogy az angol kormány erőskezű főbiztost fog kinevezni. Ebből a szempontból Ghetwode altengernagy a brit indiai volt katonai kormányzó és Andersen, Bengália volt kormányzója nevét emlegetik.

Román-magyar egyezmény a Gojdu-alapítványról

Bucuresti. Saját tud. A kormány a következő hivatalos közleményt adta ki:

A román és magyar küldöttségek között az 1930 évi párizsi előzetes egyezmény végrehajtása céljából évekkal ezelőtt megkezdődött tárgyalások, amelyeket azután Ion Lapedatu, a román kormány megbízottja és Pataky Tibor miniszterelnökségi államtitkár, a magyar kormány megbízottja folytattak, végleges eredményhez jutottak. A nemzetközi egyezményt erre a kérdésre vonatkozólag tegnap Bucuresztben a külügyminisztériumban irták alá, I. Lapedatu, volt pénzügyminiszter, a román bizottság elnöke és Egrý Aurél, a magyar felsőház tagjai, a magyar küldöttség elnöke. Ezáltal a Gojdu-alapítvány ügyét a két állam barátságosan oldotta meg.

A francia radikális szocialista párt országos gyűlésén heves összecsapásokat várnak a Népfrent fenntartása érdekében

Lilleből jelentik: Chautemps francia miniszterelnök és Delbos külügyminiszter a radikális szocialista párt gyűlésére Lillebe utazott. Delbos a pártgyűlésen nagy külpolitikai beszédet mond. A pártértekezlet keretében csütörtök délután Daladier mondott hosszabb beszédet, ismertelve a helyzetet.

Francia politikai körök nem várnak meglepetéseket a radikális szocialista párt értekezletétől. A szocialista párttal való együttműködés kérdését a szombati ülésen vitatják meg. Ez alkalommal heves összecsapást várnak a radikális szocialista párt jobb és balszárnya között. A jobbszárny ugyanis azt akarja keresztülvinni, hogy a párt lépjen ki a Népfrentből.

Püspökké szentelték Meszlényi Zoltánt

Esztergomból jelentik: Az esztergomi bazilikában csütörtökön szentelte fel Serédi Jusztinián bíboros-hercegprímás Breyer István győri püspök és Kriston Endre egri segédpüspök segédletével Meszlényi Zoltán sinopei címzetes püspököt. Meszlényi Zoltánt 22 év előtt ugyanezen a napon szentelték áldozópappá. Fél 10 órakor megkondultak a Bazilika harangjai és az Ecce Sacerdos hangjai mellett vonultak be a templomba Serédi hercegprímás mellett Meszlényi Zoltán és Breyer Antal, valamint Kriston Endre segédpüspök. A szentélyben külön oltárt állítottak fel. Béres István, mint a felszentelendő püspök jegyzője, felolvasta a kinevező pápai bullát, majd az új püspök, a kánonilag előirt kérdésekre adta meg a feleleteket. Ezután megkezdődött a püspökszentelő mise a főoltárnál és a felszentelendő részre felállított külön oltárnál. A mise keretében folyt le a felszentelés, melyet a Mindenszentek litániája vezetett be és a felszentelendő püspök a főoltár előtt arcraborulva imádkozott. Ezt követve a felszentelendő fejének és kezének a szentolajjal való megkenése, a pásztorbot, a püspöki gyűrű, a püspöksüveg és az evangéliumok könyv átadása. Felhangzott a Te Deum és az új püspök teljes ornátusban vonult végig a templomban, első püspöki áldást osztva a híveknek.

Készült a Szent László-nyomda Rt. körforgógépén Oradea, Str. Regele Carol II. No. 5